

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Specifika podnikání v oblasti zahraničního obchodu

Filip Libánský

Bakalářská práce

2015

Prostor pro zadávací list

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 11. 1. 2015

Filip Libánský

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce Ing. Josefu Novotnému, Ph.D., za jeho odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat mé rodině, která mi umožnila studium na vysoké škole, podporovala mě a poskytla mně potřebné zázemí.

ANOTACE

Zahraniční obchod je významnou a celospolečensky sledovanou součástí ekonomiky České republiky. Řeší individuální potřeby osob, zájmy českých podnikatelských subjektů a zájmy a potřeby státu jako celku, a to jak po stránce politické, tak po stránce ekonomické. Orientace a charakter jednotlivých hospodářských vztahů a zájmů jednotlivce a státu v oblasti zahraničního obchodu jsou vytvářeny především s ohledem na specifika naší společnosti, které jsou tvořeny především malým vnitřním trhem, nedostatečným vybavením přírodními a kapitálovými zdroji a vysokým stupněm specializace průmyslu.

Ke správnému pochopení specifík zahraničního obchodu České republiky je nutné se zaměřit na teritoriální restrukturalizaci českého zahraničního obchodu, politické zájmy, orientaci a závislost České republiky na ostatních zemích.

KLÍČOVÁ SLOVA

Zahraniční obchod, clo, import, export, celní dluh, obchodní bilance, hospodářský výsledek.

TITLE

Specifics of business in foreign trade

ANNOTATION

Foreign trade is an important and observed part of the Czech economy. It solves individual personal needs, interests of Czech businesses and interests and needs of the State from both political and economic points of view. The orientation and character of the particular economic relations and interests of individuals and the State in the area of foreign trade are formed according to the specific features of our society which include limited domestic market, insufficient natural and capital resources and high degree of industry specification.

To understand well the specifics of the foreign trade of the Czech Republic, it is necessary to focus on a territorial restructuring of the Czech foreign trade, political interests, orientation and reliance on other countries.

KEYWORDS

Foreign trade, duty, import, export, customs debt, trade balance, economic results (income).

OBSAH

ÚVOD	9
1 PODNIKÁNÍ V ZAHRANIČNÍM OBCHODU	10
1.1 CLO A JEHO MEZINÁRODNÍ ÚLOHA	10
1.1.1 Základní charakteristiky cla a celní problematiky.....	11
1.1.2 Vliv cla na hospodaření podniku	15
1.1.3 Působení cla na hospodářský výsledek	16
1.1.4 Působení cla na cash flow.....	16
1.2 STATISTIKA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU EVROPSKÉ UNIE	17
1.3 PERSPEKTIVA OVLIVNĚNÍ HOSPODAŘENÍ ČESKÉHO DOVOZNÍHO PODNIKU	18
1.4 PLATEBNÍ PODMÍNKY V MEZINÁRODNÍM OBCHODĚ	20
1.5 DODACÍ PODMÍNKY INCOTERMS	20
2 SPECIFIKA DOVOZNÍCH A VÝVOZNÍCH PODMÍNEK	22
2.1 LICENČNÍ ŘÍZENÍ	22
2.1.1 Zboží dvojího užití.....	22
2.1.2 Zbraně a pyrotechnické výrobky	23
2.2 VETERINÁRNÍ OPATŘENÍ	24
2.3 CITES	24
3.2.1 Předmět ochrany Cites.....	24
3.2.1 Cites v Evropské unii.....	25
2.4 PŘEDMĚTY KULTURNÍ HODNOTY	25
2.5 VÝVOZ A DOVOZ ODPADŮ.....	26
2.6 DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ	26
3 MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE ZAHRANIČNÍHO OBCHODU	27
3.1 OBCHODNÍ A PLATEBNÍ BILANCE	27
3.2 DEVIZOVÝ TRH A MĚNOVÝ KURZ	29
3.3 MĚNOVÁ POLITIKA	30
3.4 VÝZNAM MEZINÁRODNÍCH FINANČNÍCH ORGANIZACÍ.....	30
4 ZAHRANIČNÍ OBCHOD A JEHO VÝZNAM PRO PODNIKATELE	32
4.1 CHARAKTERISTIKA EKONOMICKÉHO SUBJEKTU	32
4.2 VLIV CLA NA VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ PODNIKU	33
4.2.1 Podíl cla v návaznosti na spotřebované zásoby společnosti.....	34
4.2.2 Vliv cla na cash flow společnosti	37
4.2.3 Vliv cel na výdaje společnosti	39
4.3 SROVNÁNÍ DOVOZNÍCH A VÝVOZNÍCH PODMÍNEK VE VYBRANÉM PODNIKU	40
4.3.1 Dovození a vývozní podmínky v rámci Evropské unie	41
4.3.2 Dovození a vývozní podmínky z Ruské federace.....	42
4.3.3 Vliv kurzu při realizaci zahraničního obchodu.....	44
5 VLASTNÍ NÁVRHY	46
ZÁVĚR	48

SEZNAM TABULEK

TABULKA 1: ROZDĚLENÍ DOLOŽEK INCOTERMS 2010	21
TABULKA 2: VÝNOSY, NÁKLADY A HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK ZA OBDOBÍ 2012 - 2014	33
TABULKA 3: VYMĚŘENÁ A ZAPLACENÁ CLA ZA OBDOBÍ 2012 - 2014.....	34
TABULKA 4: CLO A ZÁSoby SPOLEČNOSTI	35
TABULKA 5: PROPOČET PODÍLŮ SPOTŘEBOVANÝCH ZÁSOb NA POŘÍZENÝCH ZÁSObÁCH	36
TABULKA 6: PROPOČET PODÍLŮ NÁKLADOVÉHO CLA NA NÁKLADech SPOLEČNOSTI	37
TABULKA 7: SOUHRN VÝDAJŮ SPOLEČNOSTI ZA OBDOBÍ 2012 – 2014	39
TABULKA 8: VÝŠE TRŽEB Z IMPORTOVANÝCH VÝROBKŮ ZA OBDOBÍ 2012-2014	39

SEZNAM ILUSTRACÍ

OBRÁZEK 1: DRUHY CLA	10
OBRÁZEK 2: CHARAKTERISTIKA ZBOŽÍ Z CELNÍHO HLEDISKA	14
OBRÁZEK 3: OBLASTI, NA KTERÉ PŮSOBÍ CLA	15
OBRÁZEK 4: DOVOZ, VÝVOZ A OBCHODNÍ BILANCE ČR V LETECH 2000 - 2010	28
OBRÁZEK 5: VÝŠE TRŽEB Z IMPORTOVANÝCH VÝROBKŮ ZA OBDOBÍ 2012-2014	44
OBRÁZEK 6: VÝVOJ KURZU ČESKÉ KORUNY VŮČI EURU A USD V OBDOBÍ 2012-2014	45
OBRÁZEK 7: VÝVOJ CELNÍHO KURZU ČESKÉ KORUNY VŮČI EURU A USD	45

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
NATO	Severoatlantická aliance
OSN	Organizace spojených národů
KBSE	Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě
RVHP	Rada vzájemné hospodářské pomoci
ČNB	Česká národní banka
HDP	Hrubý domácí produkt
CEFTA	Středoevropská dohoda o volném oběhu
CF	Cash flow

ÚVOD

Mezinárodní obchod je důležitým faktorem pro fungování národní ekonomiky a zajištění větší efektivnosti v celosvětové produkci. Vytváří neustále nové možnosti v podnikání a zvyšuje světovou konkurenci v oblasti obchodu a výroby. Propojenost světa se zvyšuje a tím roste význam mezinárodního obchodu nejen v ekonomice, ale i v životě každého z nás. Bez mezinárodního obchodu bychom neměli na výběr tolik produktů a služeb, které v dnešní době považujeme za samozřejmost, i když byly vyrobeny či vypěstovány na opačném konci světa.

Cílem práce je vymezit specifika u vývozních a dovozních podmínek související se zahraničním obchodem ve vybraných zemích a ve vybraném podniku. Vymezit základní principy zahraničního obchodu České republiky, ukázat specifika zahraničního obchodu před vstupem a po vstupu České republiky do Evropské unie a posoudit zahraniční obchod a jeho význam pro podnikatele.

K naplnění tohoto cíle byly charakterizovány základní pojmy zahraničního obchodu, popsány základní principy zahraničního obchodu v Evropské unii a vysvětleny postupy ekonomických subjektů v tržní ekonomice. Chování podnikatelského subjektu a státu bude posouzeno s ohledem na politické zájmy a orientaci České republiky a závislost na ostatních zemích.

K pochopení chování podnikatele v oblasti zahraničního obchodu byly popsány vybrané ukazatele, které významně ovlivňují jeho myšlení a hospodaření. V oblasti běžné obchodní činnosti se vždy jedná především o ukazatele, které ovlivňují hospodářský výsledek a výkaz toku hotovosti (cash flow). Hospodářský výsledek je tvořen náklady a výnosy a cash flow příjmy a výdaji. Abychom však byli schopni ukázat chování podnikatele v oblasti zahraničního obchodu je nutné oba ukazatele důkladně posoudit v návaznosti na výši cla, které je stanoveno na materiál a zboží, které je předmětem podnikání.

Praktická část práce je zaměřena na činnost soukromého subjektu v oblasti zahraničního obchodu, kde byl proveden výpočet zvolených ukazatelů, tak aby byl zřejmý hospodářský výsledek a cash flow. Oba ukazatelé byly podrobeny posouzení v návaznosti na faktor cla. Význam vlivu cla na chování podnikatele v oblasti zahraničního obchodu je popsán v návaznosti na import ze zemí Evropské unie a Ruska.

1 PODNIKÁNÍ V ZAHRANIČNÍM OBCHODU

1.1 CLO A JEHO MEZINÁRODNÍ ÚLOHA

Clo¹⁾ je dávka, kterou stát (uskupení států) vybírá při přechodu zboží přes státní hranici. Tento poplatek je považován za důležitý nástroj obchodní a fiskální politiky státu, neboť je součástí příjmů do státního rozpočtu. Clo působí jako jedna z bariér zahraničního obchodu, neboť chrání domácí výrobce před přílivem zboží ze zahraničí, ale na druhé straně zvýhodňuje v dovozu některé země a jiné postihuje. V každém případě uplatňování cla vede ke zdražení zboží. Mezinárodní obchod lze charakterizovat jako směnu zboží či služeb, která je uskutečňována subjekty z rozdílných států. Mezinárodní obchodní politika může mít dvě podoby a to liberální nebo protekcionistickou.

Prostřednictvím celní politiky dochází tedy ke střetu zájmů ochránářských se zájmy volného obchodu. „*Volný obchod, resp. **liberalismus** je charakterizovaný neexistencí překážek zahraničního obchodu, a to překážek celního i necelního charakteru.*“ [6]

„*Naproti tomu ochránářství, resp. **protektionismus** uplatňuje opatření omezující volný zahraniční obchod. Na základě těchto dvou koncepcí zahraničního obchodování uzavírají země mezi sebou zóny volného obchodu nebo smlouvy o celní unii.*“ [6] **Zóna volného oběhu** spočívá v odstranění překážek zahraničního obchodu mezi smluvními stranami, přičemž tyto smluvní strany neuplatňují společnou zahraničně obchodní politiku vůči ostatním zemím.

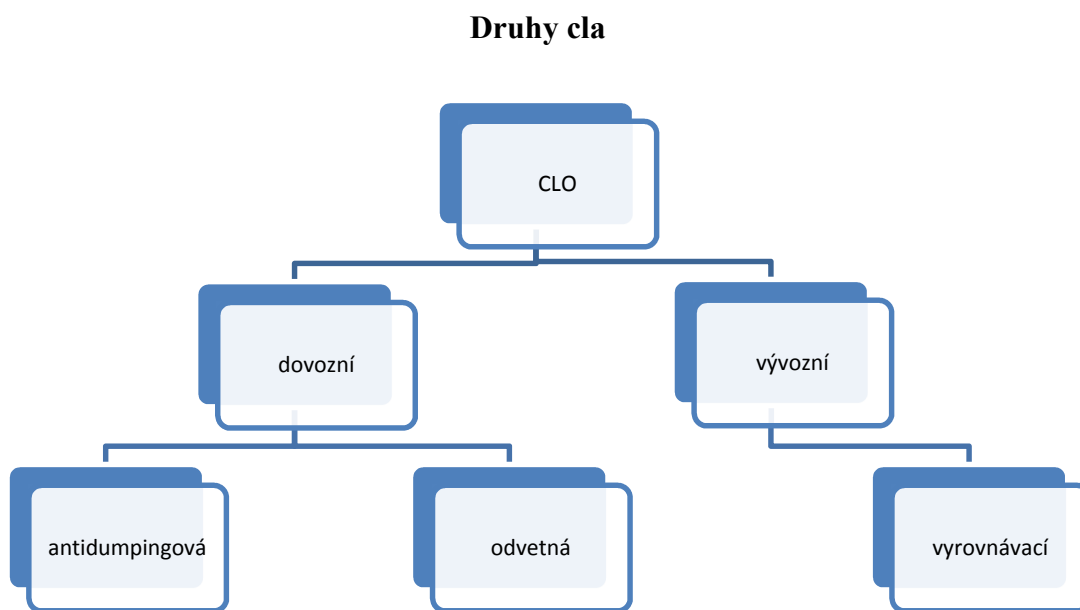
Dohoda o celní unii mezi smluvními stranami zahrnuje nejen odstranění překážek zahraničního obchodu, ale smluvní strany celní unie uplatňují společnou zahraničně obchodní politiku vůči ostatním zemím včetně společného celního sazebníku. Obchodní politika jednotlivých zemí je také ovlivněna činností Světové obchodní organizace (WTO), nástupcem Všeobecné úmluvy o clech a obchodu (GATT), jejímž úkolem je snížení celních sazeb a uvolňování mezinárodního obchodu.

Podle Svatoše [11, str. 77] lze za hlavní budoucí cíle mezinárodních organizací v oblasti cla a zahraničního obchodu považovat: „Dosažení maximálního tempa hospodářského růstu svých členských zemí, růstu zaměstnanosti, vzestupu životní úrovně při zachování finanční stability, rozvoj světového obchodu na principu mnohostrannosti a v neposlední řadě odstranění diskriminace v souladu s mezinárodními úmluvami.“

1) Před vstupem ČR do EU bylo využíváno clo valorické, vypočtené jako podíl z hodnoty zboží (specifické nebo kombinované clo nebylo využíváno).

1.1.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY CLA A CELNÍ PROBLEMATIKY

V Evropské unii²⁾ se rozlišují druhy cla, které jsou uvedeny v následujícím obrázku 1.

Obrázek 1: Druhy cla

Zdroj: [12, str. 202]

Podle směru pohybu se rozlišují cla:

- dovozní (slouží jako ochrana domácí produkce; Česká republika před vstupem do Evropské unie uplatňovala pouze dovozní clo);
- vývozní (používají se výjimečně; Česká republika před vstupem do Evropské unie vývozní clo nevyužívala).

Podle účelu se rozlišují cla:

- odvetné (tvoří jej přírůžka k celním sazbám z důvodu hospodářské odvety za zboží dovážené ze státu, který diskriminuje zemi dovozu v hospodářských vztazích);
- vyrovnávací (zvláštní clo, vybírané za účelem vyrovnání nebo subvence, které byly poskytnuty na výrobu nebo vývoz zboží);
- antidumpingové (je obranou proti dovozu takového zboží, jehož cena je nižší než jeho faktická hodnota).

2) Celní problematiku v České republice řeší především Celní kodex EU a zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, v platném znění (dále jen „celní zákon“).

Z hlediska způsobu stanovení se rozlišuje clo:

- valorické, vypočtené jako procentní podíl z hodnoty zboží (nejrozšířenější způsob);
- specifické, které vychází z množství zboží a sazby (v Kč) za jednotku daného druhu zboží;
- kombinované, jehož hodnota vychází z kombinací valorického a specifického cla.

Podle původu zboží se rozlišuje clo:

- všeobecné (autonomní) – určuje se nezávisle na rozhodnutí státu a bývá vysoké; týká se zboží pocházejícího z některého státu, kterým ČR neposkytuje doložku nejvyšších výhod³⁾, a také se týká zboží, jehož původ nelze zjistit;
- smluvní – je sjednané a používá se pro členské země Světové obchodní organizace (Všeobecné úmluvy o clech a obchodu); může být uplatňováno i vůči některým nečlenským zemím této Světové obchodní organizace na základě dvoustranných dohod o poskytování doložky nejvyšších výhod; tvoří základ pro výpočet preferenčního cla;
- preferenční – snížené clo na základě smluv o volném obchodu, celní unie a pro zboží z rozvojových zemí (u nejméně rozvinutých zemí je zboží do České republiky dováženo bez cla).

*„Základním faktorem pro určení výše cla je ve většině případů **celní hodnota**. Celní hodnotou zboží je hodnota, která byla nebo má být skutečně zaplácena za zboží určené pro vývoz nebo dovoz do/z Evropské unie. Celkovou celní hodnotu, která slouží jako základ pro výpočet celního dluhu, tvoří hodnota zboží uvedená na faktuře přepočtená na národní měnu aktuálním směnným kurzem národní banky.“ [2] Do celní hodnoty se dále započítávají různé odměny, licenční poplatky, výdaje na dopravu zboží v zahraničí, hodnota obalů a ostatní výlohy vztahující se k dodání zboží na hranici Evropské unie. Z tohoto základu se vypočte clo, jež se stává součástí hodnoty, ze které se následně vypočte daň z přidané hodnoty, popř. spotřební daň.*

3) Jedná se o smlouvu, která zajistí druhé smluvní straně tytéž výhody v celní oblasti, které první strana poskytla kterémukoliv jinému státu.

Mezinárodní dohody o sazbách cla obsahují přesná pravidla a postupy, které zajistí uplatnění sazebních a ostatních opatření v rámci obchodu mezi Evropskou unií a třetími zeměmi, a to včetně opatření v oblasti zemědělské a obchodní politiky. V rámci obdobných úmluv např. Česká republika v roce 1993 tvořila celní unii se Slovenskem. Česká republika před vstupem do Evropské unie byla také členem některých zón volného oběhu, z čehož plynula obchodní výhoda, že zboží původem z České republiky nepodléhalo clu a jiným omezením při vývozu zboží do zemí Evropské unie, zemí Evropského sdružení volného oběhu (ESVO)⁴⁾ a zemí Středoevropské dohody o volném oběhu (CEFTA)⁵⁾.

Původ zboží udává zemi, ve které bylo zboží získáno nebo vyrobeno nebo zpracováno. [2] Původ zboží je prokazován předložením stanoveného dokladu (např. FORM-A) a má vliv na výši cla. Původ zboží se uvádí v písemném celním prohlášení na tiskopisu Jednotný správní doklad. Jedná se o formulář, který musí být při dovozu nebo vývozu předložen celnímu úřadu a má funkci daňového dokladu⁶⁾.

Celním statutem se rozumí postavení zboží vyjadřující, že se jedná o zboží Společenství, nebo o zboží, které není zbožím Společenství Evropské unie. [2] Za zboží Společenství se považuje zboží vyrobené nebo získané na celním území Evropské unie nebo dovezené ze zemí nebo území, které tvoří součást celního území Evropské unie, a propuštěné do volného oběhu (toto se vztahuje i na výrobky vyrobené nebo získané z tohoto zboží). Ostatní zboží je považováno za zboží, které nemá celní status Společenství.

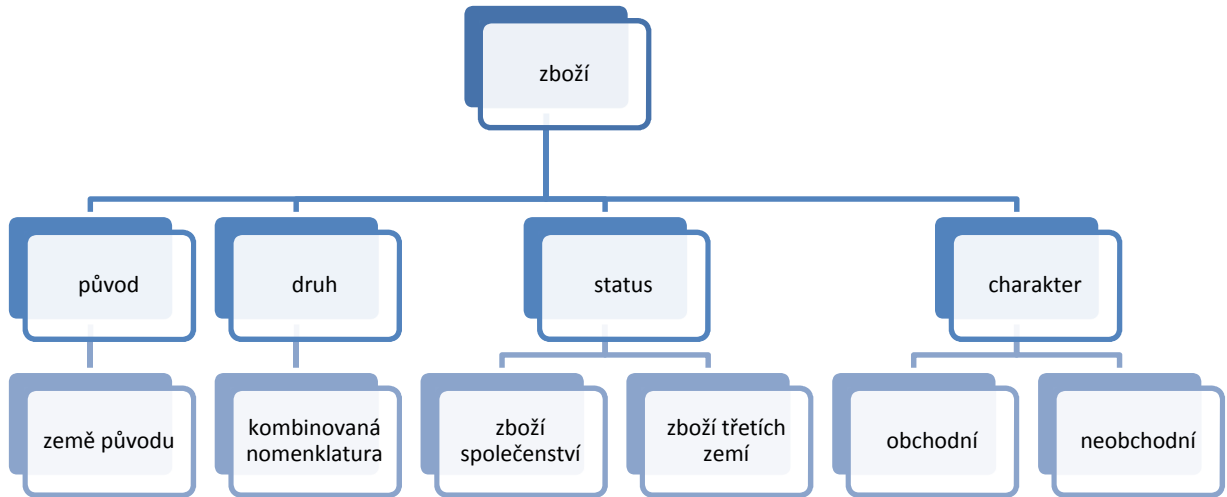
Celní sazebník Evropských společenství stanovuje výši cla a poplatků v případě vzniku celního dluhu. [12, str. 202] Celní sazebník obsahuje kombinovanou nomenklaturu zboží, celní sazby, preferenční sazební opatření, autonomní pozastavovací opatření a další opatření vyplývající z právních předpisů Evropské unie. Celní sazebník obsahuje systém, který rozlišuje zboží podle funkce, složení materiálu a použití. Jedná se o harmonizovaný systém, který používá kombinovanou nomenklaturu, která je stanovena zvláštními předpisy Evropské unie, jež upravují provádění sazebního opatření při obchodu se zbožím. Přesné určení druhu zboží a jeho sazební zařazení v celním sazebníku, přesně určuje stanovenou výši cla. Na následujícím obrázku číslo 2 je znázorněno členění proclívaného zboží.

4) ESVO vzniklo v roce 1959 na základě Stockholmské smlouvy s cílem vytvořit jednotný trh zboží odstraněním překážek bránících rozvoji jejich vzájemné výměny (nejedná se o celní unii). Členy této organizace jsou v současné době Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko.

5) CEFTA je úmluva o volném obchodu a zakládajícími členy této organizace byly Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Polsko. Později přistoupily Slovinsko, Rumunsko a Bulharsko.

6) Problematika daňového dokladu je řešena zákonem O dani z přidané hodnoty a zákonem O spotřební dani.

Charakteristika zboží z celního hlediska

Obrázek 2: Charakteristika zboží z celního hlediska

Zdroj: vlastní zpracování

Celně schválené určení stanovuje, jak má být nakládáno se zbožím po předložení zboží k celnímu řízení. Celně schválené určení může mít podobu:

- přidělení, resp. rozhodnutí o celním režimu;
- umístění zboží do svobodného celního pásma nebo svobodného celního skladu;
- zpětný vývoz;
- zničení zboží;
- přenechání zboží ve prospěch státu.

Ve fázi, kdy je zboží celními orgány přidělováno celně schválené určení, ještě není vyměřováno clo. Clo je vyměřováno až při rozhodnutí o propuštění zboží do určeného celního režimu.

Celní režim je postavení zboží, do kterého se propouští zboží vstupující na celní území Společenství, kterému bylo umožněno celními orgány propuštění do celního režimu.

Celní kodex Společenství rozlišuje osm celních režimů:

Volný oběh – uplatňuje se při dovozu zboží, ze zahraničního zboží se stává zboží Společenství, je vybráno clo a po propuštění do volného oběhu se s ním může volně nakládat, zboží je již mimo celní dohled.

Odvětví, na jehož výrobky je clo uvaleno, je ovlivněno příznivě většinou z krátkodobého hlediska, neboť výrobní zdroje, které jsou cly chráněny, by byly lépe využity v odvětví s vyšší domácí produktivitou. Odstranění cla může vytvořit tlak na domácí odvětví k růstu produktivity a technické úrovni.

Clo z dovozu zboží je akceptovatelné především u rozvíjejícího se odvětví výroby. V těchto případech je clo obecně akceptovatelné, protože umožňuje odvětví se plně rozvinout a zvýšit svoji konkurenceschopnost.

Účinky cla na podnik se projeví hlavně v jeho výsledcích hospodaření, neboť clo je skutečně placeným poplatkem a zároveň vstupuje do nákladů podniku.

1.1.3 PŮSOBENÍ CLA NA HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK

Clo se stává součástí pořizovací ceny majetku podniku pořízeného v zahraničí. Hodnota pořízeného majetku a jeho následné zařazení do užívání, resp. na sklad se nijak nedotkne hospodářského výsledku.

Clo později postupně vstupuje do nákladů prostřednictvím spotřeby materiálu, zboží a služeb a prostřednictvím odpisů investičního majetku, resp. zůstatkové ceny prodaného investičního majetku. Clo tedy snižuje hospodářský výsledek podniku, ovšem nikoli jednorázově v hodnotě výdajů, ale postupně prostřednictvím relevantních nákladových položek.

1.1.4 PŮSOBENÍ CLA NA CASH FLOW

Clo je poplatek, který je hrazen jeho správcí. Je tedy považováno za peněžní výdaj a snižuje výši peněžních prostředků v hotovosti, resp. na bankovním účtu daného podniku.

Clo obsažené v pořizovací ceně investičního majetku se prostřednictvím odpisů vyčlení z výkazu toku hotovosti jako nepeněžní operace (odpisy nejsou peněžním výdajem). Ovšem celá hodnota koupeného investičního majetku včetně cla je zahrnuta do toku hotovosti z investičních aktivit, pokud byl investiční majetek pořízen ve sledovaném účetním období. Hodnota, resp. stav zásob na skladě, ve které je zahrnuto i clo, je pro účely zjištění toku hotovosti převedena na peněžní výdaj nebo příjem (snížení stavu zásob je transformováno na příjem a zvýšení na výdej peněžních prostředků). Spotřeba zásob i služeb je zahrnuta v nákladech podniku, tedy v hospodářském výsledku za běžnou činnost a pro účely výkazu toku hotovosti je považována za výdaj.

1.2 STATISTIKA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU EVROPSKÉ UNIE

Statistika zahraničního obchodu v Evropské unii je založena na dvou systémech, a to na sběru dat systémem **Intrastat**, který sleduje pohyb zboží uvnitř Společenství (odeslání a přijetí zboží do/ze států EU), a na využití některých údajů z Jednotných správních dokumentů (JSD) pro **Extrastat**, který sleduje obchod s nečlenskými státy EU (vývoz a dovoz zboží do/ze států mimo EU).

Systém statistiky vnitro unijního obchodu, nazvaný **Intrastat**, sleduje zejména pohyb zboží Společenství mezi členskými státy Evropské unie.

Za zboží Společenství se v souladu s ustanovením čl. 4 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 (Celní kodex) považuje zboží úplně získané nebo vyrobené na území Společenství, zboží propuštěné do volného oběhu ze zemí a území, které nejsou součástí celního území a zboží vyrobené z takového zboží. Za určitých podmínek se do Intrastatu vykazuje i pohyb mezi členskými státy toho zboží, které se nachází v celním režimu aktivního zušlechťovacího styku nebo přepracování pod celním dohledem, jde však o zcela ojedinělé případy. Do statistického systému Intrastatu se zahrnují údaje o zboží, bez ohledu na jeho původ a zemi obchodu.

Systém statistiky zahraničního obchodu se zeměmi, které nejsou členskými státy Evropské unie, se nazývá **Extrastat** a je založen na získávání údajů z celních prohlášení (Jednotných správních dokladů). Nezahrnují se do něj údaje o zboží umístěném do svobodného celního pásma nebo svobodného celního skladu, propuštěném do celního režimu uskladňování v celním skladu a celního režimu dočasného použití a také o zpět vyváženém zboží bezprostředně po některém z těchto celně schválených určení. Dále nejsou v Extrastatu vykazovány údaje o zboží propuštěném do celního režimu tranzitu.

Ze statistického pohledu **vývoz** vyjadřuje hodnotu zboží odeslaného do zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v zahraničí. Celkový vývoz se tak skládá z odeslání do států EU a vývozu do zemí mimo EU.

Dovoz ze statistického pohledu vyjadřuje hodnotu zboží přijatého ze zahraničí, které přestoupilo státní hranici za účelem jeho trvalého nebo dočasného ponechání v tuzemsku. Celkový dovoz se tak skládá z přijetí ze států EU a dovozu ze zemí mimo EU.

„Statistika zahraničního obchodu zahrnuje údaje o všech obchodních operacích za úhradu bez ohledu na její způsob, včetně výměnných obchodů a například i obchodů prováděných na vládní účet. Jsou v ní vykazovány obchody mezi podniky ve spojení a zároveň zahrnuje i údaje o zboží určeném na finanční leasing.“ [3]

1.3 PERSPEKTIVA OVLIVNĚNÍ HOSPODAŘENÍ ČESKÉHO DOVOZNÍHO PODNIKU

Každý podnikatelský subjekt se potýká s různými problémy, které vyplývají z jeho činnosti. Dovozní podnik není výjimkou. Působí na něho řada různých faktorů. Pro dovozní podnik je navíc typické, že je v neustálém kontaktu se zahraničními subjekty a řeší problémy, které vyplývají z obchodů s nimi. Český dovozní podnik může být ovlivněn změnami v absolutních či komparativních výhodách České republiky nebo jiné země.

„Absolutní výhoda pro Českou republiku spočívá v tom, že vyrábí určité výrobky s nižšími náklady než jiné země a může je vyvážet a naopak – výrobky, které se v České republice vyrábí s vysokými náklady, bude raději dovážet ze zahraničí (kde se vyrábějí levněji).“ [1]

„Komparativní výhoda pro Českou republiku spočívá v tom, že vyrábí určité výrobky s relativně nižšími náklady (ne absolutně nízkými) než jiná země a může je vyvážet a naopak – výrobky, které se v ČR vyrábí s relativně vyššími náklady, bude dovážet ze zahraničí.“ [1]

Počet dovozních podniků v České republice narůstá tehdy, když v České republice příliš stoupají náklady na výrobu určitých výrobků. Objem dovozních podniků v České republice se zvětšuje také proto, že výroba určité produkce byla zrušena nebo nebyla ještě zavedena a tato produkce je v České republice poptávána. Mnoho podniků v České republice ukončuje svoji činnost a nikdo jejich výrobu nenahrazuje, což využijí dovozci.

Objem dovozů je také ovlivněn přírodními podmínkami České republiky (např. v České republice není vhodné klima na pěstování banánů), chybějícími surovinami (např. dovoz ropy na výrobu paliv a maziv) a v neposlední řadě je dovoz ovlivněn preferencemi spotřebitelů. S ohledem na tyto tři faktory je velmi pravděpodobné, že je i bude dovoz zboží nezbytný.

Dovozní podnik se při své činnosti mimo jiné řídí celními předpisy při dovozu zboží ze zahraničí. Celní zákon České republiky je zcela v souladu s předpisy Evropské unie. Po vstupu České republiky do Evropské unie musel podnik začít postupovat také v souladu s Nařízením Rady (EHS) č. 2913/1992, kterým se vydává celní kodex Společenství a v souladu s nařízením Komise (EHS) č. 2454/1993, kterým se provádí celní kodex Společenství. Ke změnám došlo také v celním sazebníku. Česká republika převzala celní sazebník Evropské unie – TARIC. České zboží získalo celní status Společenství. Zahraniční obchod, tj. vývoz a dovoz zboží v Evropské unii, je realizován podle obchodně politických režimů stanovených právními předpisy Evropské unie a dohodnutých v mezinárodních smlouvách. Dovozy zboží z nečlenských zemí je zatěžován unijními celními sazbami, které jsou stanoveny integrovaným celním tarifem Evropského společenství. [2]

Česká republika uplatňuje dovozní a vývozní licenční řízení, které se vztahuje na výrobky, které podléhají množstevním omezením, ochranným opatřením, dohlížecím a kontrolním režimům. Dále je uplatňována společná ochrana proti nekalým praktikám třetích zemí (dumping a nedovolené subvence).

Vstup do Evropské unie znamená také nové kompetence pro Celní správu České republiky a navíc obecně ve světě i v Evropské unii dochází ke značnému posunu v celním zaměření a působení.

Se stále klesajícími cly se snižuje význam tradičního výkonu celní správy – tedy výběr cla a sním spojené zařazování zboží, celní hodnocení a původ zboží. Naopak na významu nabývá bezpečnost a zdraví občanů, ochrana společnosti – ať už je to boj proti terorismu, drogám, zbraním, škodlivým a nebezpečným látkám, boj proti padělkům a věčně trvající boj proti pašování cigaret a alkoholu.

Další otázkou zůstává, zda objem vybraných finančních prostředků, které jsou důležitým zdrojem pro státní rozpočet, nebude klesat na minimum. Vstupem do Evropské unie se českým podnikům naskytla možnost provést celní řízení v jiném členském státě. Tím však stát přichází o 25 % cla (zbývajících 75 % cla musí být odvedeno na účet Evropské unie v Bruselu). Zda společnosti budou fungovat a proclívat v České republice anebo raději v jiné členské zemi, která bude schopna nabídnout stabilnější prostředí, kvalitnější fungování, menší časové ztráty, prostě menší náklady na celní řízení, toto vše ukáže budoucí vývoj státní správy.

Dovozní podnik se při hrazení zahraničních závazků potýká s kursovými rozdíly, resp. s vývojem směnných kurzů. Od roku 1999 přistoupilo 11 členských zemí Evropské unie na Evropskou měnovou unii. Tyto země zpočátku uplatňovaly vedle společné měny Euro své národní měny, ale později přešly na plné využívání společné měny. Mnoha dovozním podnikům, které dováží zboží ze zemí Evropské unie (a tyto země užívají společnou měnu), ubylo starostí se sledováním směnných kurzů jednotlivých národních měn, sledují jen směnný kurs české koruny k Euru. V nejbližším období je těžké odhadnout, zda bude kurz Eura stále stoupat nebo klesat. Česká republika vývoj této měny neustále sleduje, neboť v období do roku 2020 předpokládá vstup do Evropské měnové unie a Euro by nahradilo českou korunu. Za takové situace by kursové rozdíly snížily svůj význam u dovozce, který by obchodoval se zeměmi, které jsou členy Evropské měnové unie a využívají společné měny. Dovozy zboží ze zemí, které nebudou členy Evropské měnové unie, by stále ovlivňovaly, jak hospodářský výsledek, tak i tok hotovosti podniku.

Závěrem můžeme konstatovat, že dovozní podnik je a bude dále ovlivňován požadavky celního úřadu, podmínkami přepravce zboží, bankovními službami, spedičními službami apod. Tyto faktory budou dovozní a vývozní podnik ovlivňovat stále.

1.4 PLATEBNÍ PODMÍNKY V MEZINÁRODNÍM OBCHODĚ

Dohodou o **platební podmínce** se určuje místo, doba a způsob úhrady kupní ceny kupujícím. V některých případech se stanoví i výše úroku, platební měna apod. Platební podmínka je jednou z nejdůležitějších podmínek pro kalkulaci kupní ceny.

Nejpoužívanější druhy platebních podmínek:

- částečné placení předem,
- dokumentární akreditiv,
- dokumentární inkasa,
- dodávky na otevřený účet,
- ostatní úvěry.

Jednotlivé platební podmínky se vytvořily v praxi mezinárodního obchodu jako uzance. Vzhledem ke geografické vzdálenosti partnerů, rizikovosti transakcí a jejich obchodně-technické náročnosti se platby mezi prodávajícím a kupujícím většinou neuskutečňují přímo, ale využívá se služeb třetích osob, které za úplatu vystupují v zájmu a podle instrukcí svých příkazců. Mohou plnit funkci zprostředkovatelů plateb, financovat obchody, v některých případech na sebe přebírají závazky k zaplacení. Je nezbytné, aby šlo o osoby s dobrou pověstí, které přesně dodržují své závazky. Tomuto požadavku většinou odpovídají banky a instituce specializované na finanční služby, výjimečně v některých zemích to mohou být i subjekty, které finanční služby poskytují jen jako vedlejší činnost (např. zasílatelé a dopravci). I jejich služby však většinou vyústí v bankovní transakce.

1.5 Dodací podmínky INCOTERMS

Incoterms (dodací podmínky) představují oficiální pravidla pro výklad obchodních doložek vydaných Mezinárodní obchodní komorou, usnadňující provádění mezinárodního obchodu. [7]

Odvolání se na Incoterms v kupních smlouvách jasně vymezuje závazky smluvních stran a snižuje riziko vzniku právních komplikací.

Incoterms se zabývá pouze vztahy vyplývajícími z kupní smlouvy, tj. vztahy mezi prodávajícím a kupujícím. Nenahrazuje smlouvy o přepravě, smlouvy o pojištění a způsobu financování, atd. Incoterms je pravidelně revidován a upravován a to především s ohledem na vývoj obchodní praxe. Poslední úprava proběhla s účinností ke dni 1. ledna 2011, kdy vstoupil v platnost INCOTERMS® 2010. Vydáním této nové verze pravidel starší verze nezanikají, proto je v kupních smlouvách vždy nutno uvádět rok vydání INCOTERMS, kterými se smluvní strany řídí.

Tabulka 1: Rozdělení doložek Incoterms® 2010

Skupina	Doložka	Anglické označení	České označení
Všechny druhy dopravy	EXV	Ex Works (insert named place of delivery)	Ze závodu (uved'te místo dodání)
	FCA	Free Carrier (insert named place of delivery)	Vyplaceně dopravci (uved'te místo dodání)
	CPT	Carriage paid to (insert named place of destination)	Přeprava placena do (uved'te místo určení)
	CIP	Carriage and Insurance Paid (insert named place of destination)	Přeprava a pojištění placeny do (uved'te místo určení)
	DAT	Delivered at Terminal (insert named terminal at port or place of destination)	S dodáním do terminálu (uved'te přístavní terminál nebo místo určení)
	DAP	Delivered at Place (insert named place of destination)	S dodáním do určitého místa (uved'te místo určení)
	DDP	Delivered Duty Paid (insert named place of destination)	S dodáním clo placeno (uved'te místo určení)
Námořní a vnitrozemská vodní přeprava	FAS	Free Alongside Ship (insert named port of shipment)	Vyplaceně k boku lodi (uved'te přístav nalodění)
	FOB	Free on Board (insert named port of shipment)	Vyplaceně loď (uved'te přístav nalodění)
	CFR	Cost and Freight (insert named port of destination)	Náklady a přepravné (uved'te přístav určení)
	CIF	Cost Insurance and Freight (insert named port of destination)	Náklady, pojištění a přepravné (uved'te přístav určení)

Zdroj: upraveno podle [7, str. 240]

2 SPECIFIKA DOVOZNÍCH A VÝVOZNÍCH PODMÍNEK

Specifika dovozních a vývozních podmínek jsou tvořena především tarifními a netarifními opatřeními. Mezi tarifní opatření patří především cla, která byla již zpracována v předcházející kapitole. **Netarifní opatření** představují rozsáhlá množství faktorů, omezujících mezinárodní obchod. Některá z nich jsou přímo svázána s obchodem (např. kvóty a antidumpingové zásahy), jiné nemají jednoznačnou vazbu na obchodní politiku (např. nezávadnost potravin, požadavky na označování produktů) a ostatní se nacházejí naprosto mimo oblast odvětvové politiky. Následující uvedená netarifní opatření patří k základním nástrojům státu, které slouží k ovlivňování mezinárodního obchodu a jeho potřebné regulaci.

2.1 LICENČNÍ ŘÍZENÍ

Licenční správa je útvarům Ministerstva průmyslu a obchodu ČR odpovědným za řízení a vykonávání činností spojených s uplatňováním licenčního režimu v oblasti hospodářských styků se zahraničím. Licenční správa je členěna na oddělení vojenského materiálu, oddělení mezinárodních kontrolních režimů a oddělení nevojenských zbraní, pyrotechniky a zboží dle předpisů Evropské unie působící v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem. Především se jedná o vstup státu do podnikání soukromých subjektů v oblasti zahraničního obchodu, povolování a realizace obchodních případů a sankce za porušení stanovených pravidel. Dále se licenční správa zabývá problematikou vývozu zboží a technologií tzv. dvojího užití a vývozu a dovozu zbraní pro volný čas, lov nebo sebeobranu. Dále je zajišťována agenda spojená se sledováním dovozu a s kontrolními a mimořádnými opatřeními týkajícími se zboží, jehož dovoz je sledován nebo množstevně omezen Evropskou unií a to i v případech, kdy se tak děje podle dvoustranných mezinárodních dohod. V působnosti oddělení nevojenských zbraní, pyrotechniky a zboží dle předpisů EU je rovněž vydáváno povolení k dovozu pyrotechnických výrobků, jejichž držení je v České republice omezeno z bezpečnostních důvodů.

2.1.1 ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ

Jedná se o takové druhy **zboží, software a technologie**, které se používají převážně pro civilní účely, jsou však použitelné i pro vojenské účely. Zahraniční obchod s uvedenými zbožím je s ohledem na jeho citlivost sledován mezinárodními kontrolními uskupeními,

v nichž Česká republika spolupracuje s cílem aktivně a zodpovědně přistupovat k plnění jejich zásad v oblasti mnohostranné výměny zboží.

Kontrolní činnost prováděna celními orgány a licenční zprávou obecně nezakazuje ani neomezuje legální vývoz kontrolovaného zboží. Jednotlivé obchodní operace však nejsou povolovány, pokud existuje riziko jejich zneužití pro účely neodůvodněného hromadění konvenčních zbraní anebo šíření zbraní hromadného ničení. Toto ochranné opatření ve své podstatě napomáhá předcházet možnému poškození zahraničně politických nebo bezpečnostních zájmů České republiky, stejně jako poškození zájmů obchodních společností. [13]

2.1.2 ZBRANĚ A PYROTECHNICKÉ VÝROBKY

Zahraněční obchod se zbraněmi a střelivem nevojenského charakteru je realizován podle zákona o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů a Nařízení vlády, kterým se stanoví seznam stanovených výrobků, podmínky, za nichž lze uskutečnit dovoz nebo vývoz nebo přeprava stanovených výrobků. [14]

Základní podmínkou realizace **trvalého dovozu zbraně nebo střeliva** na území České republiky z jiného státu je povolení k dovozu zbraně a střeliva (zbrojní průvodní list pro trvalý dovoz zbraní nebo střeliva). Stanovené povolení vydá příslušné oddělení policie České republiky. Následný dovoz zbraně nebo střeliva lze realizovat na základě obchodní dohody s jinou osobou, která zbraň legálně vlastní, nebo obchodníkem se zbraněmi, který je podnikatel v oboru zbraní a střeliva.

Základní podmínkou realizace **trvalého vývozu zbraně nebo střeliva** z území České republiky do jiného státu je povolení k vývozu zbraní a střeliva (zbrojní průvodní list pro trvalý vývoz zbraní nebo střeliva). Před podáním žádosti o tento doklad, je třeba si vyřídit předběžný souhlas orgánů země, kam má být zbraň nebo střelivo vyvezeno. V praxi se jedná většinou o policejní orgány státu, které mají problematiku zbraní a střeliva ve své kompetenci. Když je předběžný souhlas získán, je třeba ho nechat úředně přeložit. Následně je podána žádost v České republice u příslušného oddělení Policie ČR v návaznosti na trvalé bydliště prodávajícího.

Dovoz pyrotechnických výrobků podléhá přísné kontrole, kterou provádí celní správa České republiky.

V rámci celního řízení musí být celním orgánům předloženo povolení vydané Licenční správou ČR. Dovozní povolení se předkládá spolu s množstevním odpisovým listem.

2.2 VETERINÁRNÍ OPATŘENÍ

Zvířata, živočišné produkty a ostatní veterinární zboží dovážené z třetích zemí mohou vstoupit na území České republiky jen přes stanoviště veterinární hraniční kontroly České republiky. K provádění pohraniční veterinární kontroly v rámci ČR je věcně i místně příslušná Městská veterinární správa v Praze, jejíž součástí je pohraniční veterinární stanice zřízená na mezinárodním letišti Praha – Ruzyně, je-li zboží na území České republiky dopraveno letecky, nebo pohraniční veterinární stanice členského státu, na jehož vnější hranici zboží vstupuje na území Společenství. Orgány provádějící pohraniční veterinární kontrolu vydají po provedení této kontroly na dovážené zboží Společný veterinární vstupní doklad (SVVD PERMIT), který potvrzuje, že byla provedena pohraniční veterinární kontrola s příznivým výsledkem, a že byly zaplacený poplatky za její provedení. [15]

2.3 CITES

Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin byla sjednána v roce 1973 ve Washingtonu. Jejím cílem je ochrana ohrožených druhů živočichů a rostlin před hrozbou vyhubení v přírodě z důvodu nadměrného využívání pro komerční účely. Úmluva reguluje zejména obchod s exempláři ohrožených druhů získaných z volné přírody, kontroluje však i obchod s živočichy odchovanými v zajetí nebo člověkem vypěstovanými rostlinami druhů, které jsou v přírodě ohroženy. Česká republika je smluvní stranou od 1. 1. 1993 (od 28. 5. 1992 jako bývalá ČSFR). Povolení k vývozu a dovozu může výjimečně udělit ministerstvo životního prostředí. [16]

2.3.1 PŘEDMĚT OCHRANY CITES

Předmětem ochrany **CITES** je v současné době více než 5000 druhů zvířat a kolem 29 000 taxonů rostlin. Podle stupně ohrožení své existence v přírodě jsou rozděleny do tří kategorií:

- Druhy přímo ohrožené vyhynutím.
- Druhy, jejichž situace v přírodě není kritická, ale které by mohly být ohroženy, pakliže by využívání pro mezinárodní obchod nebylo regulováno.
- Druhy ohrožené na území určitého státu, který požádal o regulaci mezinárodního obchodu s nimi.

Strany CITES se scházejí každé dva až tři roky na plenárních zasedáních, aby posoudily všechny problémy s uplatňováním CITES a projednaly případné nutné změny v seznamech chráněných druhů. Jako pozorovatelé se těchto zasedání mohou účastnit i nesignatářské státy a nevládní organizace. Poslední, v pořadí šestnáctá konference byla v březnu 2013 v Bangkoku (Thajsku). Příští konference se bude konat v Jihoafrické republice v roce 2016.

2.3.2 CITES V EVROPSKÉ UNII

V Evropské unii se úmluva CITES provádí jednotným způsobem již od roku 1984 a v současnosti na základě nařízení Rady (ES) č. 338/97. Předpisy Evropské unie jsou v mnohém ohledu přísnější než mezinárodní úmluva. Namísto seznamů druhů chráněných podle mezinárodní úmluvy CITES (CITES I, II a III) platí seznamy živočichů a rostlin podle příloh A, B, C a D k nařízení Rady. Příloha A zhruba odpovídá příloze I CITES, příloha B příloze II CITES a příloha C příloze III. Prakticky však legislativa Evropské unie zařazuje velké množství druhů do přísnější kategorie než mezinárodní úmluva CITES. V příloze D je seznam druhů, pro něž platí povinnost dovozců hlásit dovoz celním orgánům Evropské unie vyplněním předepsaného oznámení o dovozu. S výjimkou několika málo druhů uvedených v příloze III mezinárodní úmluvy CITES, vůči kterým mají členské státy Evropské unie výhradu, jsou v příloze D další druhy, které nejsou chráněny mezinárodní úmluvou CITES.

2.4 PŘEDMĚTY KULTURNÍ HODNOTY

Předměty kulturní hodnoty jsou přírodniny nebo lidské výtvořiny nebo jejich soubory, které jsou významné pro historii, literaturu, umění nebo vědu. Vývoz předmětů kulturní hodnoty lze uskutečnit pouze na základě osvědčení, v němž se konstatuje, že nejde o předměty prohlášené za kulturní památku, ani o předměty, které jsou částí souboru prohlášeného za kulturní památku. Archiválie je možné vyvézt na základě písemného posouzení oblastního archivu, v jehož obvodu působnosti má osoba, která vyváží nebo odesílá archiválii, bydliště nebo sídlo. U osob majících bydliště nebo sídlo mimo území České republiky je příslušným archiv, v jehož obvodu působnosti se nachází celní úřad, který písemností propouští do režimu vývozu.

Prodej předmětů kulturní hodnoty je upraven pouze pro předměty kulturní hodnoty z oboru archeologie a předměty kulturní hodnoty sakrální a kultovní povahy. Při prodeji těchto věcí je obligatorně vyžadováno, aby byly opatřeny osvědčením ještě před jejich prodejem.

Kupujícímu pak musí být spolu s předmětem kulturní hodnoty předáno i osvědčení, a to ve třech vyhotoveních. Osvědčení se tedy vydává na žádost fyzické nebo právnické osoby, jež hodlají předmět kulturní hodnoty vyvézt nebo jej nabízejí k prodeji. Tato žádost se podává příslušné odborné organizaci na předepsaném tiskopisu. Osvědčení se vydává potvrzením na příslušné části tiskopisu a za poplatek 500 Kč. Doba platnosti je osvědčení je tři roky ode dne vydání. [17]

2.5 VÝVOZ A DOVOZ ODPADŮ

Nakládání s odpadem je důležitým faktorem pro všechny státy v Evropské unii. Problémem je co s dovezeným odpadem udělat a jak se s ním vypořádat. Cílem Evropské unie je posílit, zjednodušit a upřesnit postupy kontroly přepravy odpadu za účelem lepší ochrany životního prostředí. Tím se snižuje riziko nekontrolované přepravy. Toto nařízení má také za cíl začlenit do práva Společenství ustanovení Basilejské úmluvy a revize rozhodnutí OECD o kontrole přeshraničního pohybu odpadů určených k využití, přijatou v roce 2001. Toto nařízení se vztahuje na přepravu odpadů mezi členskými státy Společenství a ze třetích zemí. [18]

Toto nařízení se týká téměř všech typů přepravovaných odpadů. Z jeho působnosti jsou vyloučeny pouze radioaktivní odpady a některé další typy odpadů, které spadají do zvláštních režimů kontroly.

2.6 DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

Jednotný systém ochrany práv duševního vlastnictví, počínaje průmyslovým vlastnictvím a konče autorskými právy a souvisejícími právy, tvoří základ pro kreativitu a inovace v Evropské unii. Dodržování základních principů vnitřního trhu (volný pohyb zboží a služeb a volná soutěž) se opírá o normalizaci duševního vlastnictví na evropské úrovni. **Ochranou duševního vlastnictví** se zabývá mnoho mezinárodních úmluv, z nichž většinu provádí Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO) a Světová obchodní organizace (WTO). Evropská unie má pro plnění svého poslání dva důležité orgány: Úřad pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM), který odpovídá za registraci ochranných známek a vzorů Společenství a Evropský patentový úřad (EPO). [19]

3 MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

3.1 OBCHODNÍ A PLATEBNÍ BILANCE

Platební bilance vyjadřuje peněžní hodnotu všech ekonomických transakcí mezi zemí a ostatními zeměmi v průběhu daného období, zpravidla za kalendářní rok. Tyto transakce se skládají z vývozu a dovozu statků a služeb, pohybu investičních zdrojů, darů a přesunů peněžních prostředků, případně zlata. Platební bilance má podobu účtu, na kterém jsou zaznamenávány kreditní a debetní položky.

Kreditní položka za takovou položku se považuje transakce, která vede k přísunu peněžních prostředků do země (např. vývozy, zahraniční investice a půjčky).

Debetní položka taková transakce, která vede k odsunu peněžních prostředků ze země do okolního světa (např. dovozy, úvěry do zahraničí). [10, str. 163]

Rozdělení platební bilance:

1. Běžný účet se zahraničím

1.1 Soukromé transakce:

1.1.1 Zboží (neboli obchodní bilance) - dovoz a vývoz

1.1.2 Neviditelné položky nebo služby (cestovní ruch, doprava, příjmy z investic aj.)

1.1.3 Důchody z výrobních faktorů - výnosy a náklady

1.1.4 Transferové platby - běžné převody: příjmy a výdaje

1.2 Vládní vývozy a dary

2. Kapitálový účet

3. Finanční účet

3.1 Přímé zahraniční investice

3.2 Portfoliové investice

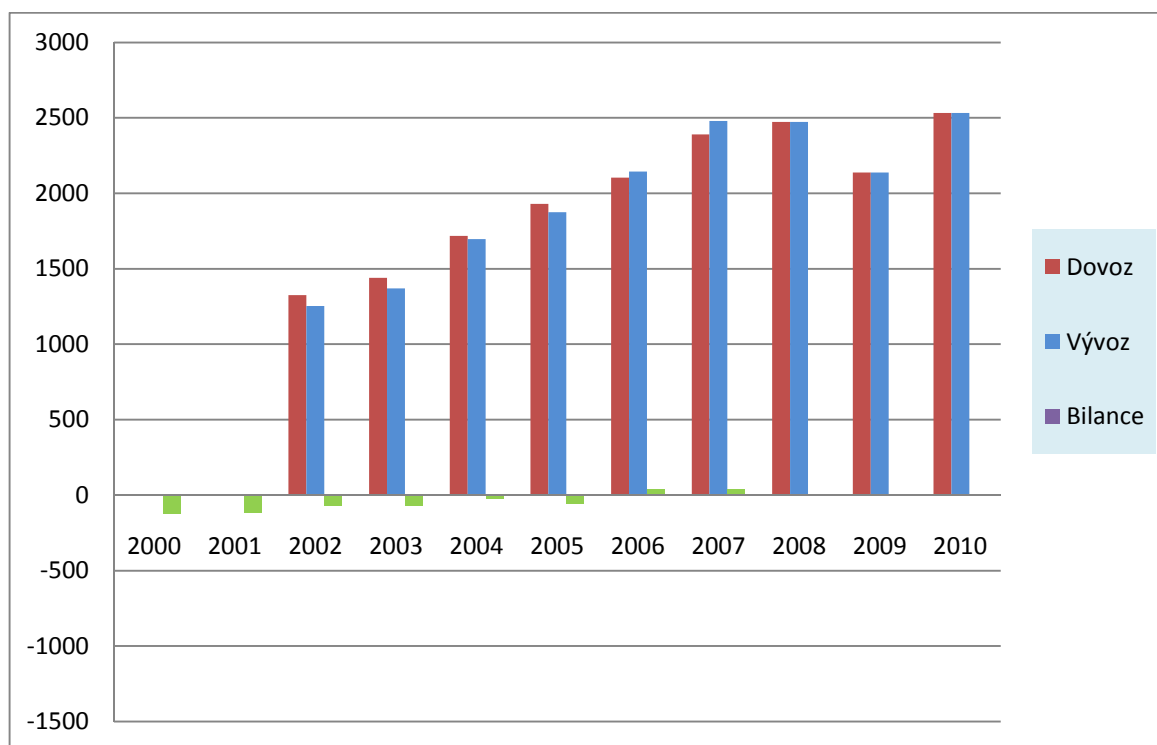
4. Statistická diskrepance a úřední vyrovnání

5. Změna devizových rezerv

6. Měnový účet (účet měnových rezerv)

Obchodní bilance je rozhodující položkou běžného účtu platební bilance. Odráží pohyb statků a služeb ze země a do země. Rozdílem mezi vývozy a dovozy statků a služeb je položka označovaná buď jako čisté vývozy, nebo jako saldo obchodní bilance. Vývoj obchodní bilance v České republice je znázorněn na obrázku 4.

Dovoz, vývoz a obchodní bilance České republiky v letech 2000 – 2010

Obrázek 4: Dovoz, vývoz a obchodní bilance České republiky v letech 2000 – 2010

Zdroj: vlastní zpracování

Platební bilance ze zásady podvojného účetnictví jako celek musí nakonec z definice vykazat nulový závěrečný zůstatek a to proto, že co se koupí se musí buď zaplatit, nebo se musí zadlužit. Tedy součet salda běžného účtu, salda kapitálového účtu, statistických diskrepancí a oficiálního vyrovnání (tzn. formální celkový zůstatek bilance) se musí rovnat nule. Po rozboru jednotlivých finančních toků se určuje, zda vznikl přebytek nebo deficit platební bilance.

Existuje pět stádií vývoje platební bilance v jednotlivých zemích, které odpovídají postupně přeměně dlužnické země na zralou věřitelskou zemi.

- 1) Rostoucí dlužnický stát - charakteristický je přebytek dovozu nad vývozem, který je na druhé straně vyrovnán zadlužením u ostatních států, roste příliv kapitálu.
- 2) Zralý dlužnický stát - čistý export se dostává z deficitu do aktiva, čistý příliv kapitálu slabne a růst čistého zahraničního dluhu se zpomaluje.

- 3) Stát splácející dluhy - aktivum čistého exportu roste, dochází k čistému odlivu kapitálu a k poklesu čistého dluhu.
- 4) Nový věřitelský stát - čistý export se dostává do deficitu, zároveň se však zvyšují příjmy ze zahraničních aktiv (položka důchody v platební bilanci), dochází k slábnoucímu odlivu kapitálu, čistý dluh se přeměňuje v čistou věřitelskou pozici.
- 5) Zralý věřitelský stát - charakteristický je již opět deficit obchodní bilance, vysoký příliv důchodů umožňuje udržovat nebo zvyšovat věřitelskou pozici. [8, str. 937]

3.2 DEVIZOVÝ TRH A MĚNOVÝ KURZ

Měnový kurz - je vzájemný poměr mezi hodnotami různých peněžních jednotek neboli poměr, v jakém se různé měny mezi sebou směňují. Vznik měnových kurzů zapříčinil mezinárodní obchod, a to protože při obchodu mezi zeměmi není možné používat pouze jedné měnové jednotky jedné země. Měnový kurz je určen na měnovém trhu bodem, v němž se nabídka dané měny střetla s poptávkou po dané měně.

Vývoj měnového kurzu:

- Znehodnocení (depreciace) - měnový kurz země poklesne vůči jiné zemi.
- Zhodnocení (apreciace) - měnový kurz země vzroste vůči jiné zemi.
- Devalvace - snížení oficiálního měnového kurzu (neboli parity) země.
- Revalvace - zvýšení oficiálního měnového kurzu (parity) země.

(1+2 jsou změny tržní a 3+4 jsou změny řízené)

Systém měnových kurzů je soubor pravidel, úmluv a institucí, podle nichž se provádějí a inkasují platby v rámci transakcí, které přesahují hranice země. Systém existuje proto, že všechny země považují měnový kurz za příliš důležitý, než aby se ponechal neregulovanému trhu. Měnové kurzy mají vliv na produkt, inflaci, zahraniční obchod a na mnoho dalších ústředních hospodářských cílů, takže je přirozené, že vlády se snaží působit na měnový trh tak, jak j to potřeba.

Měnový kurz a mezinárodní obchod se do značné míry ovlivňují a to následovně: je dán rovnovážný měnový kurz mezi zemí A a zemí B. Dojde k oslabení měny země A vůči zemi B, čímž dochází k zvýšení nákladů na dovoz statků, služeb a investic ze země B do země A, to vyvolá pokles domácí poptávky v zemi A po dovážených výrobních a naopak poptávka po výrobcích ze země A v zemi B vzroste, protože statky jsou zde nyní relativně levnější.

Dá se tedy říci, že oslabení tuzemského měny vůči ostatním měnám má za následek zvýšení vývozu a snížení dovozu.

Mezinárodní devizový trh (foreign Exchange) je místem kde probíhají obchody s měnami, které provádí mezinárodní banky, investiční fondy, brokerské společnosti, nebo pojišťovny.

3.3 MĚNOVÁ POLITIKA

Vnější měnová politika

Vnější měnová politika je politika státu vůči ostatním státům v rámci mezinárodního obchodu (zda je stát vůči mezinárodnímu obchodu liberálnější nebo zda je více protekcionistický).

Cíle vnější měnové politiky:

- 1) Dlouhodobě vyrovnaná platební bilance - mj. vede k dostatečné zaměstnanosti a příznivé cenové hladině.
- 2) Regulace měnového kurzu - měnový kurz výrazně ovlivňuje platební bilanci.

Nástroje vnější měnové politiky:

- 1) Tržně orientované nástroje:

- intervence na měnových trzích,
- opatření monetární a fiskální politiky, které ovlivňují platební bilanci.

- 2) Přímé administrativní opatření:

- cla,
- kvóty,
- neviditelné překážky dovozu. [4]

3.4 VÝZNAM MEZINÁRODNÍCH FINANČNÍCH ORGANIZACÍ

Jednotlivé vlády a centrální banky již od dávné minulosti provádějí koordinaci postupů v oblasti financí a mezinárodního obchodu. Hlavními institucemi v současnosti na mezinárodním finančním poli jsou Mezinárodní měnový fond (International Monetary Fund), Skupina Světové banky (World Bank Group) a Světová obchodní organizace (World Trade Organization). Každá z těchto organizací koordinuje specifickou oblast globální ekonomiky.

MMF koordinuje finanční a monetární politiku států (systémy měn, makroekonomická stabilita), Světová banka se soustředí na rozvojové projekty (podpora a koordinace hospodářské infrastruktury jako jsou silniční sítě, elektrárny, přehrady atd., odstraňování chudoby) a WTO koordinuje mezinárodní obchod.

Přínosem této koordinace je:

- 1) odstraňování překážek v mezinárodním obchodě,
- 2) přínosy plynoucí z realizace komparativní výhody,
- 3) koordinovaný vývoj měnových kurzů,
- 4) společné snižování cel, dovozních kvót apod.,
- 5) koordinace anticyklické politiky.

Formy mezinárodní kooperace (integrace):

- 1) mikroekonomická integrace - integrace mezi firmami, vznik nadnárodních koncernů.

Formy:

- a) výměna informací mezi firmami,
- b) společný výzkum trhu,
- c) společný servis a poradenství,
- d) dohody o specializaci a kooperaci,
- e) společný výzkum a vývoj,
- f) rozvoj nadnárodních korporací.

- 2) makroekonomická integrace - integrace mezi jednotlivými státy.

Formy:

- a) pásmo volného obchodu - členské země zruší cla a kvóty ve vzájemném obchodě, ale ponechají si autonomní politiku vůči nečlenským státům,
- b) celní unie - společná celní politika vůči ostatním státům,
- c) společný trh - liberalizace nejen pohybu statků a služeb, ale i pohybu výrobních faktorů,
- d) hospodářská unie - společný trh s harmonizací národních politik [11, str. 367]

4 ZAHRANIČNÍ OBCHOD A JEHO VÝZNAM PRO PODNIKATELE

4.1 CHARAKTERISTIKA EKONOMICKÉHO SUBJEKTU

Ekonomický subjekt Pavel Dusík – DOST, Hamerská 385, 582 63 Ždírec nad Doubravou, IČ: 11010207, byl založen dne 8. 5. 1991, s právní formou fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona. Ekonomický subjekt vznikl na základě rozhodnutí Živnostenského úřadu Havlíčkův Brod. Klasifikace ekonomických činností je členěna na:

- destilace, rektifikace a míchání lihovin,
- výroba nábytku,
- truhlářské práce,
- silniční nákladní doprava,
- pronájem, leasing výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost,
- velkoobchod a maloobchod,
- opravy a údržba motorových vozidel (dále jen „společnost“).

Společnost byla založena jako rodinná firma, která svoji aktivitu zaměřila především na výrobu nábytku a poskytování souvisejících truhlářských a obchodních služeb, jako je doprava materiálu a výrobků a nákup a prodej obchodního zboží. Předmět podnikání společnosti je především určen poptávkou na českém trhu, ale i poptávkou v zahraničí, a to především v Rakousku. Importní činnost se týká především dovozu potřebného materiálu a strojů se zaměřením na obráběcí činnost v dřevařském průmyslu. Společnost poskytuje poradenskou a konzultační činnost v oboru dřevařských a truhlářských strojů a zařízení a zprostředkovává potřebné související služby. Původ importovaného materiálu a zboží je v různých zemích. Hospodaření společnosti je ovlivňováno především výrobou nábytku a vstupních komodit, včetně importovaného materiálu. Hospodaření společnosti je dále ovlivňováno obvyklým způsobem financování v Čechách. Prakticky stále dochází ke zpoždění plateb za poskytnuté výrobky a služby, čímž je tíha dluhů přenášena na skutečného majitele.

V následující tabulce 2 jsou uvedeny a shrnuty některé náklady a výnosy (vyňaté z účtu zisku a ztrát podle účetní osnovy). Z této tabulky je možné vyčíst, že rok od roku rostly nejen náklady, ale i výnosy, což bylo způsobeno neustálým růstem okruhu zákazníků (a částečně i zvýšením veškerých vstupních a následně i výstupních cen zboží).

Tabulka 2: Výnosy, náklady a hospodářský výsledek podniku v tisících Kč za období 2012 – 2014

	2012	2013	2014
Výnosy celkem	4.652,38	11.082,46	15.152,07
Tržby za zboží	4.439,28	10.709,58	14.940,71
Kurzové zisky	0,14	209,28	164,61
Ostatní výnosy	212,96	163,60	46,75
Náklady celkem	5.277,44	10.107,31	14.850,77
Prodané zboží	3.411,02	7.850,78	11.443,94
Služby	547,32	701,55	1.154,33
Osobní náklady	870,24	1.241,29	1.821,73
Odpisy investičního majetku	17,34	106,51	92,47
Kurzové ztráty	195,12	56,57	210,82
Ostatní náklady	236,40	150,61	127,48
Hrubý hospodářský výsledek	-625,06	975,15	301,30
Daň z příjmů	0,00	190,40	106,05
Disponibilní hospodářský výsledek	-625,06	784,75	195,25

Zdroj: vlastní zpracování

Dále z účetnictví společnosti lze zjistit, že společnost za všechny tři roky neprodala ani nelikvidovala investiční majetek, nevlastní žádné cenné papíry, nevykázala nákladové úroky (neměla nikdy úvěr), nevykázala příjmy ani výdaje z mimořádné činnosti a nehospoďarila s dlouhodobými závazky.

Při pohledu na tabulku 2, která shrnuje výnosy a náklady společnosti, lze vyčíst, že největší část celkových nákladů tvoří náklady z prodaného zboží a u celkových výnosů tržby za zboží. Přesto nelze opomenout ostatní složky nákladů a výnosů, jejichž podíl na celkových nákladech či výnosech je uveden v tabulce.

4.2 VLIV CLA NA VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ PODNIKU

Hodnota cla je dána sazbou v celním sazebníku Evropské unie, která se určuje podle sazebního zařazení zboží. Většina materiálu dovezeného do České republiky přicházela ze zemí bývalého Sovětského svazu a v případě strojů a zařízení z USA, původ zboží jednotlivých druhů zboží byl však různý. Zboží dovezené ze zemí Evropské unie nepodléhalo dovoznímu clu. Vyměřená a zaplacená cla ve sledovaném období jsou uvedena v tabulce 3.

Tabulka 3: Vyměřená a zaplacená cla v Kč za období 2012 - 2014

Rok	2012	2013	2014
Leden	0	1513	9407
Únor	160	5138	9953
Březen	4627	3298	5258
1. čtvrtletí	4787	9949	24618
Duben	2 696	5 945	7 874
Květen	7 078	6 310	6 250
Červen	13 641	6 959	7 179
2. čtvrtletí	23 415	19 214	21 303
Červenec	9 374	3 297	10 373
Srpen	7 009	8 687	13 852
Září	4 886	4 022	4 476
3. čtvrtletí	21 269	16 006	28 701
Říjen	7 698	8 340	6 456
Listopad	23 053	13 371	8 787
Prosinec	734	6 770	8 121
4. čtvrtletí	31 485	28 427	23 364
CELKEM	80 956	73 596	97 986

Zdroj: vlastní zpracování

Z hodnot uvedených v tabulce číslo 3 nelze zjistit, z jakého množství a objemu dodávek byla jednotlivá cla vyměřena. V hodnotách cel dále nejsou zohledněny hodnoty vyměřovacích základů (s tím souvisí i změna směnných kurzů, které slouží k přepočtu vyměřovacích základů uvedených na zahraničních fakturách), nejsou zohledněny ani změny celních sazeb a změny cen zboží.

4.2.1 PODÍL CLA V NÁVAZNOSTI NA SPOTŘEBOVANÉ ZÁSoby SPOLEČNOSTI

Při posuzování vlivu cla na hospodářský výsledek je vhodné provést rozbory podílů cel, které vstoupily prostřednictvím spotřebovaných zásob do nákladů společnosti.

V následující tabulce 4 jsou uvedeny hodnoty cel za jednotlivé roky, dále objem zásob, které byly vždy v příslušný rok pořízeny a objem zásob, které byly vždy v příslušný rok spotřebovány.

Tabulka 4: Clo a zásoby společnosti v Kč

	2012	2013	2014
Clo	80 956,00	73 596,00	97 986,00
Pořízené zásoby	4 885 015,03	9 819 133,54	14 289 743,31
Spotřebované zásoby	3 411 015,00	7 850 779,60	11 443 946,88

Zdroj: vlastní zpracování

Údaje o zásobách byly převzaty z nákladového účtu „504 – Prodané zboží“, neboť společnost jako účetní jednotka účtuje o zásobách způsobem B, který povoluje zahrnout veškeré pořízené zboží do nákladů během účetního období, ovšem na konci účetního období jsou neprodané zásoby zboží převedeny z nákladů, resp. z nákladového účtu „504 – Prodané zboží“ na účet „132 – Zásoby zboží“. Údaje o clech byly vyhledány z jednotlivých „sdělení celního dluhu“ za období 2012 –2014.

Clo je obsaženo v hodnotách pořízených zásob. Do nákladů společnosti ovšem vstoupila pouze část cla. Jednoduchou úvahou lze posoudit, jaká část cla vstoupila každý rok do nákladů společnosti (přesné zjištění by bylo velmi obtížné). Nebo-li, jakou procentní část pořízených zásob tvoří spotřebované zásoby, taková část cla případně do nákladů. Následující propočty ukáží, jak velká část cla v každém roce se stala součástí spotřebovaných zásob, nebo-li, jak velká část cla v každém roce vstoupila do nákladů.

$$CN = \frac{Zs}{Zp} * C \quad (1)$$

Kde: Zs jsou zásoby spotřebované,
 Zp jsou zásoby pořízené,
 C je clo, které bylo skutečně zapláceno v daném roce,
 C_N je clo, které připadlo do nákladů v příslušném účetním období (roce).

Rok 2012

$$\frac{3.411.015,00}{4.885.015,03} * 80.956,00 = 0,6983 * 80.956,00 = 56.528,40 \text{ Kč}$$

Rok 2013

$$\frac{7.850.779,60}{9.819.133,54} * 73.596,00 = 0,7990 * 73.596,00 = 58.842,90 \text{ Kč}$$

Rok 2014

$$\frac{11.443.946,88}{14.289.743,31} * 97.986,00 = 0,8009 * 97.986,00 = 78.472,10 \text{ Kč}$$

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě těchto výpočtů lze zjistit, jaký podíl tvořily spotřebované zásoby na pořízených zásobách a zároveň jaký podíl tvořilo „nákladové clo“ na „celkovém clu“, což je přehledně zpracováno v následující tabulce 5.

Tabulka 5: Propočet podílů spotřebovaných zásob na pořízených zásobách a „nákladového cla“ na celkovém clu za období 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Podíl spotřebovaných zásob na pořízených zásobách	69,83	79,95	80,09
Podíl „nákladového cla“ na „celkovém clu“	69,83	79,95	80,09

Poznámka: Podíly jsou shodné (vždy v příslušném roce), neboť „nákladové clo“ bylo vypočteno na základě podílu spotřebovaných zásob na pořízených zásobách.

Zdroj: vlastní zpracování

Do nákladů vstoupilo 69,83 % (2012), 79,9 % (2013) a 80,09 % (2014) pořízených zásob i zaplaceného cla. Hospodářský výsledek společnosti byl snížen o 56.528,40 Kč v roce 2012, o 58.842,90 Kč v roce 2013 a o 78.472,10 Kč v roce 2014. Ztráta v roce 2012 by se bez existence cla snížila na 568.531,60 Kč, zisky by se bez existence cel zvýšily na 1.033.992,90 Kč v roce 2013 a na 379.772,10 Kč v roce 2014.

Jakou měrou tyto hodnoty cel („nákladových cel“) ovlivnily náklady i spotřebované zásoby zboží, je dále vypočteno v tabulce 6.

Tabulka 6: Propočet podílů „nákladového cla“ na nákladech společnosti v letech 2012 – 2014

	2012	2013	2014
Podíl „nákladového cla“ na spotřeb. zásobách	0,0166	0,0075	0,0069
Podíl „nákladového cla“ na „celkovém clu“	0,0107	0,0058	0,0053

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2012 tvořilo „nákladové clo“ (clo, vztahující se ke spotřebovaným zásobám, vstupující do nákladů společnosti) v nákladech spotřebovaného zboží 1,66 %, kdežto v roce 2013 jen 0,75 % a v roce 2014 ve výši 0,69 %, což mohlo být způsobeno pořízením více zboží, které nepodléhá clu, anebo také snížením celních sazeb. Menší část zaujímá toto clo v celkových nákladech, a to 1,07 % v roce 2012, 0,58 % v roce 2013 a 0,53 % v roce 2014. Porovnáním těchto procentních hodnot lze usoudit, že hodnota spotřebovaného zboží tvoří největší část celkových nákladů, neboť se tyto procentní podíly, posuzované v rámci příslušného roku, od sebe liší jen o nepatrné desetiny procenta. Pro zajímavost je možné uvést, jakou část celkových nákladů v jednotlivých letech tvořily spotřebované zásoby (spotřebované zásoby/celkové náklady), které jsou ve vzorci 2.

$$PS = \frac{Zs}{N} * 100 \quad (2)$$

Kde: Zs jsou zásoby spotřebované,
 N jsou celkové náklady,
 Ps je podíl spotřebovaných zásob na celkových nákladech.

Rok 2012

$$\frac{3.411,02}{5.277,44} * 100 = 64,67 \%$$

Rok 2013

$$\frac{7.850,78}{10.107,31} * 100 = 77,67 \%$$

Rok 2014

$$\frac{11.443,94}{14.850,77} * 100 = 77,06 \%$$

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.2 VLIV CLA NA CASH FLOW SPOLEČNOSTI

Zatímco do hospodářského výsledku společnosti je zahrnuta jen ta část cla, která byla součástí spotřebovaných zásob zboží, do cash flow je zahrnuta celá hodnota cla, neboť byla uhrazena příslušnému celnímu úřadu.

Ve výkazu cash flow je část cla zahrnuta v položce „Zisk/ztráta z běžné činnosti před zdaněním“, nebo-li je zahrnuta v hospodářském výsledku, a část ve změně stavu zásob (hodnota cla, která připadá na nespotřebované zásoby).

V hospodářském výsledku je tedy zahrnuto clo jako náklad ve výši 56.528,40 Kč (2012), 58.842,90 Kč (2013) a 78.472,10 Kč (2014). O tyto hodnoty jsou sníženy hospodářské výsledky a zároveň i cash flow jednotlivých let. Působení těchto hodnot na hospodářské výsledky a na cash flow je stejné. V položce změna stavu zásob je zahrnuta zbývající část cla, která je součástí nespotřebovaných zásob, a to 24.427,60 Kč (2012), 14.753,10 Kč (2013) a 19.513,90 Kč (2014). Vliv těchto hodnot cel na cash flow, resp. na změně stavu zásob, lze posoudit následovně a jsou popsány ve vzorci 3 (hodnoty ve zlomcích jsou uvedeny v tisících Kč).

$$PC = \frac{C - CN}{ZP - ZS} \quad (3)$$

Kde: C	je clo, které bylo skutečně zapláceno v daném roce,
CN	je clo, které připadlo do nákladů v příslušném účetním období (roce),
C – CN	je část cla, která se stala součástí nespotřebovaných zásob (tj. zásob na skladě),
ZP	jsou zásoby pořízené,
ZS	jsou zásoby spotřebované,
ZP – ZS	jsou zásoby, které v daném roce zůstaly na skladě (nespotřebované zásoby),
PC	je podíl cla, které bylo součástí nespotřebovaných zásob na spotřebovaných zásobách.

Rok 2012

$$\frac{24,4}{1474} = 0,0166$$

Rok 2013

$$\frac{14,8}{495} = 0,0299$$

Rok 2014

$$\frac{19,5}{878} = 0,0222$$

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2012 tvořilo clo 1,66 % hodnoty nespotřebovaných zásob, nakoupených v tomto roce. Nebo-li, clo přispělo ke snížení toku hotovosti o 1,66 % v rámci koupě zásob. V roce 2013 tvořilo clo 2,99 % a v roce 2014 bylo ve výši 2,22 % hodnoty nespotřebovaných zásob nakoupených vždy v daném roce, nebo-li clo přispělo ke snížení toku hotovosti prostřednictvím koupených zásob o 2,99 % v roce 2013 a o 2,22 % v roce 2014.

4.2.3 VLIV CEL NA VÝDAJE SPOLEČNOSTI

Cla v jednotlivých letech přispěla k výdajům společnosti. Pro výpočet podílu cel na výdejích společnosti v jednotlivých letech je třeba shrnout z tabulky 2 výdaje, přičemž se musí z hospodářského výsledku vyčlenit náklady, které mohou být považovány za výdaj. V následující tabulce číslo 7 jsou tyto výdaje shrnuty.

Tabulka 7: Souhrn výdajů společnosti v tisících Kč za období 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Náklady	5 260	9 828	14 696
Změna stavu pohledávek	233	618	1 446
Změna stavu zásob	1 474	495	878
Výdaje spojené s pořiz. stálých aktiv	241	32	85
Výdaje celkem	7 208	10 973	17 105

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě nově dostupných údajů lze propočítat podíl cel na výdajích společnosti podle následujícího vzorce 4 (hodnoty ve zlomcích jsou uvedeny v tisících Kč).

$$PV = \frac{C}{Vý} \quad (4)$$

Kde: C je clo, které bylo skutečně zapláceno v daném roce,
Vý jsou celkové výdaje společnosti,

Pv	je podíl skutečně zaplaceného cla na celkových výdajích společnosti.
Rok 2012	$\frac{81}{7208} = 0,0112$
Rok 2013	$\frac{73,6}{10973} = 0,0067$
Rok 2014	$\frac{98}{17105} = 0,0057$

Zdroj: vlastní zpracování

Clo se na celkových peněžních výdajích podílí jen nepatrně, a to 1,12 % v roce 2012, ve výši 0,67 % v roce 2013 a 0,57 % v roce 2014. Z uvedeného tedy plyne, že přestože clo snižuje tok hotovosti, není toto snížení, s ohledem na celkové výdaje, významné.

Porovnáním procentuálních částí podílů cla zahrnutého v nákladech společnosti na veškerých nákladech s procentuálními podíly zaplacených cel na peněžních výdajích v jednotlivých letech lze zjistit, že podíly cel na výdajích jsou nižší než podíly cel (zahrnutých v nákladech) na nákladech, což bylo způsobeno podstatně vyššími výdaji než náklady.

4.3 SROVNÁNÍ DOVOZNÍCH A VÝVOZNÍCH PODMÍNEK VE VYBRANÉM PODNIKU

Zvyšování a snižování cel určitých komodit dovážených z nečlenských států Evropské unie má vliv především na oblast konkurence schopnosti podnikatele. Tuto oblast musejí sledovat nejen podnikatelé obchodující mimo oblast Evropské unie, ale i podnikatelé, kteří svůj byznys spojili pouze s činností uvnitř evropského trhu. Těch se případné změny sazeb cla dotknou nepřímo, tj. formou zvýšení cen surovin, meziproductů a polotovarů, které jsou dováženy ze zemí mimo Evropskou unii. Avšak ti, kteří obchodují s nečlenskými státy Evropské unie, by měli změnám celních sazeb prioritně věnovat zvýšenou pozornost. Změna celní sazby může obchodníkovi výrazně změnit jeho obchodní podmínky. Při nižší celní sazbě může dosáhnout podnikatel většího zisku, při vyšší celní sazbě se podnikatelský záměr může zkomplikovat, popř. i zcela zrušit.

Vstupem České republiky do Evropské unie byl českým podnikatelům umožněn lepší přístup na trhy nečlenských zemí, a to především s ohledem na výhodnější dříve již vyjednané obchodní podmínky členskými státy Evropské unie a přijatelnější celní tarify. Zároveň čeští podnikatelé získali silnější vyjednávací pozici při obchodních jednáních.

Celní legislativa, včetně celního sazebníku a obchodně politických opatření je v České republice svěřena Celní správě ČR. Ta pro podnikatele pravidelně připravuje tzv. Český integrovaný tarif, který slouží jako pomůcka při orientaci ve spleti celních předpisů, které upravují nebo podmiňují dovoz a vývoz zboží, a které je třeba při provádění celního dohledu aplikovat. Zároveň zde jsou uvedeny sazby daně z přidané hodnoty, sazby spotřebních daní, předpisy veterinární, fytosanitární, předpisy o chemických látkách a další národní legislativa. Snazší orientaci ve stále se měnících normách umožňuje online program, který distribuuje ministerstvo průmyslu a obchodu.

Posláním Integrovaného tarifu Evropského společenství je soustředit a znázornit různá pravidla používání pro konkrétní výrobky, které jsou dováženy do celního prostoru Evropského společenství nebo z něj vyváženy. Především se jedná o:

- tarifní opatření a omezení,
- tarifní kvóty,
- tarifní preference,
- antidumpingová a vyrovnávací cla,
- vyrovnávací poplatky,
- minimální referenční ceny,
- zemědělské komponenty (zpracování zemědělských produktů),
- standardní dovozní ceny (ovoce a zelenina),
- zákazy dovozu a vývozu,
- jednotkové ceny (pro rychlokazitelné zboží).

4.3.1 DOVOZNÍ A VÝVOZNÍ PODMÍNKY V RÁMCI EVROPSKÉ UNIE

Pro praktické srovnání dovozních a vývozních podmínek v rámci Evropské unie u vybraného podniku ve sledovaném období bylo použito vybrané exportované zboží (truhlářské výrobky) a importované zboží (dřevoobráběcí stroje a materiál).

Z výsledků podniku lze konstatovat, že uvnitř Evropské unie probíhá obchod bez jakéhokoliv obchodního a politického opatření. Zboží podléhá pouze vnitřním nepřímým daním, které uplatňují jednotlivé státy Evropské unie (např. v Rakousku je základní sazba DPH 20 % a snížená sazba 10 %). Obchodní činnost sledovaného podniku v Evropské unii při bezcelním pohybu zboží se odvíjí především od ceny stejného nebo podobného zboží a od kursu eura vůči české koruně, popř. americkému dolaru.

4.3.2 DOVOZNÍ A VÝVOZNÍ PODMÍNKY Z RUSKÉ FEDERACE

S územím více než 17 075 400 km² a počtem obyvatel dosahujícím 143,056 milionu je Ruská federace největší zemí světa a nejlidnatějším státem v Evropě. Obrat zahraničního obchodu dosáhl v roce 2013 objemu ve výši 867,6 mld. USD a vývoz činil 523,3 mld. USD. Ruská federace realizuje program strukturálních změn zaměřený především na modernizaci průmyslové základny, rozvoj dopravní a energetické infrastruktury, zemědělsko-průmyslového komplexu a dalších oborů. Tento program skýtá řadu obchodních a investičních příležitostí pro uplatnění českých firem, které mají významnou konkurenční výhodu související s jejich dlouhodobou přítomností na trhu a znalostí ruského podnikatelského prostředí.

Pro potřeby bakalářské práce byl ve sledovaném podniku zvolen import konkrétního materiálu (vrstvená dřevěná deska), výrobku (žehlicí prkna) a dřevoobráběcího stroje (lis) z Ruské federace. Import dřeva z Ruské federace do Evropské unie byl ve sledovaném období ovlivňován především Nařízením Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 1217/2012, kterým byly stanoveny celní kvóty na vývoz dřeva z Ruské federace do Evropské unie. Dále vývoz dřeva z Ruské federace podléhá zvláštnímu povolení – vývozní licenci, kterou obdrží pouze schválení vývozci. Obchodní vztah Evropské unie a Ruské federace ve sledovaném období (před zavedením odvetných opatření vztahujících se k vývoji na Ukrajině) byl určován u vybraných výrobků celní sazbou:

- 44 12 94 10 (položka celního sazebníku) vrstvená deska s jednou vnější vrstvou z jiného než jehličnatého dřeva – clo ve výši 10%,
- 44 21 90 98 (položka celního sazebníku) žehlicí prkna, včetně rukávníků, též opěrná či samostatně stojící a jejich podpěry a desky – clo ve výši 0 %,
- 84 79 30 00 (položka celního sazebníku) lis na výrobu dřevovláknitých desek – clo ve výši 1,7 %.

Z jednotlivých celních sazeb je zřetelné, že Evropská unie chrání svůj ekonomický trh především před dovozem vrstvených dřevěných desek, z čehož lze odvodit, že je žádoucí, aby výroba tohoto výrobku probíhala až v Evropské unii, tj. aby tento výrobek byl vyráběn v unijních podnicích a unijními pracovníky. Tuto ideu podporuje i zjištění, že Evropská unie uplatňuje minimální clo na import dřevoobráběcích strojů. Zároveň je možné odvodit, že Evropská unie nechrání žádným opatřením svůj vnitřní trh před importem žehlicích prken, tzn., že výroba tohoto výrobku je Evropské unii minimální nebo, že výrobci žehlicích prken v Evropské unii dokáží zdárně konkurovat tlaku výrobcům ze třetích zemí. Výše tržeb ze zahraničního obchodu sledované společností znázorňuje tabulka 8 a obrázek 5.

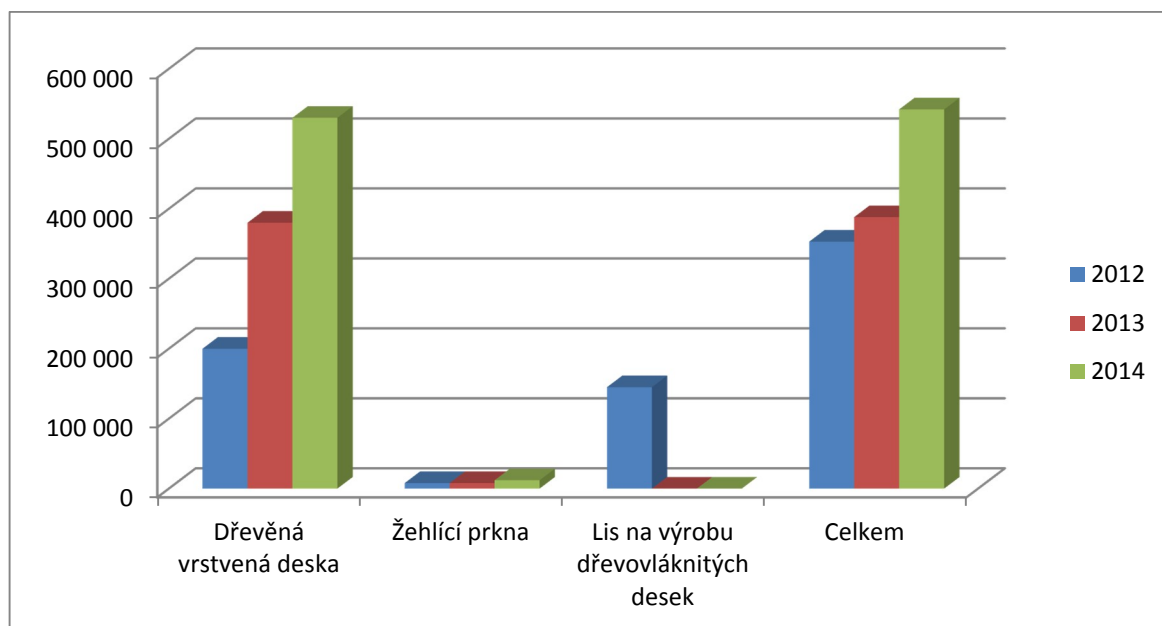
Tabulka 8: Výše tržeb z importovaných výrobků v Kč za období 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Dřevěná vrstvená deska	200 000	380 000	530 000
Žehlicí prkna	8 000	8 000	12 000
Lis na výrobu dřevovláknitých desek	145 000	--	--
Celkem	353 000	388 000	542 000

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že import dřevěných vrstvených desek i přes zavedená ochranná opatření (cla) má stoupající charakter. Důvodem jsou výrazně nižší nákupní ceny výrobku v Ruské federaci než v Evropské unii. Rozdíl nákupních cen je tak výrazný, že dokáže pokrýt jednotlivé dovozní náklady, včetně cla a dopravy a zároveň zajistit dostatečný zisk pro podnik. Import žehlicích prken byl realizován v menším objemu, ale i on vykazuje rostoucí úroveň. Objem importu žehlicích prken byl ovlivněn především vysokou konkurencí a to především importem do Evropské unie z asijských zemí. I přes minimální ceny a nízkou marži, podnik realizoval nákup výrobku se zvyšujícím se objemem. S ohledem na výši tržeb se však jednalo o vedlejší obchodní činnost, která měla minimální vliv na hospodaření podniku. Import lisu na výrobu dřevovláknitých desek byl realizován pouze ve sledovaném období roku 2012. Důvodem je především vysoká konkurence jednotlivých výrobců v dané oblasti, což způsobuje nízké ceny obdobného zboží přímo v Evropské unii, a proto se dá v budoucnu předpokládat, že obměna výrobních prostředků v podniku bude realizována především nákupem příslušných strojů přímo od dodavatelů v Evropské unii.

Výše tržeb z importovaných vybraných výrobků v Kč za období 2012 - 2014

Obrázek 5: Výše tržeb z importovaných vybraných výrobků za období 2012 - 2014

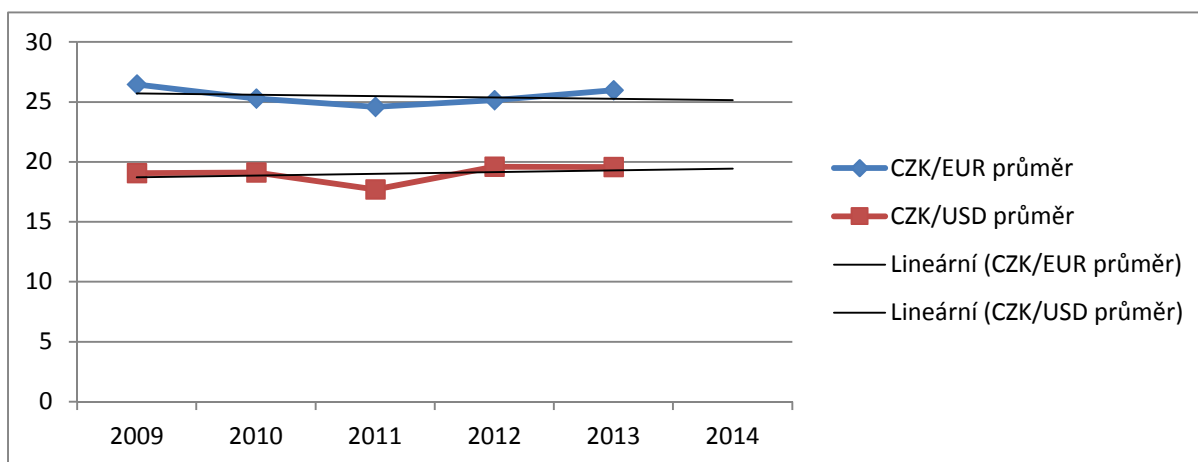
Zdroj: vlastní zpracování

4.3.3 VLIV KURZU PŘI REALIZACI ZAHRANIČNÍHO OBCHODU

Jak již bylo v této bakalářské práci uvedeno, sledovaný podnik realizuje svůj zahraniční obchod v zahraničních měnách, a to především v euru a americkém dolaru. „Z pohledu měn, ve kterých bylo za zboží placeno v roce 2012 – 2014, lze konstatovat, že z obecného hlediska v České republice je americký dolar a euro nejvýznamnější měna používaná v obchodním styku. V roce 2012 a 2013 tvořilo hodnotu z 60 % zboží fakturované v USD a z 25 % fakturované v EUR, taktéž v roce 2014 tvořilo hodnotu z 57 % zboží fakturované v USD a z 25 % fakturované v EUR.“ [20, str. 3]

Pokud česká koruna v úhrnu proti zahraničním měnám posiluje, působí na snížení cen v zahraničním obchodě. Pokud oslabuje, ceny v České republice mají tendenci růst. Kurz těchto měn sehrává svoji roli v konečném hospodářském výsledku podniku za sledované období. Z obrázku 6 je patrné, že nejvýhodnějším obdobím pro realizaci zahraničního obchodu sledovaného podniku bylo první pololetí roku 2013, kdy se kurz USD/CZK pohyboval v rozmezí od 19,30 do 20,15 CZK za USD a kurz EUR/CZK se pohyboval v rozmezí od 25,15 do 25,95 CZK za EUR a volatilita kurzů těchto měn byla malá. S ohledem na dlouhodobý vývoj kurzů a objem dováženého zboží lze tedy říci, že kurz měnového páru USD/CZK a EUR/CZK je pro sledovaný podnik determinantou, která do jisté míry ovlivňuje cenu nabízeného produktu v závislosti na apreciaci a depreciaci měn a tím i hospodářský výsledek společnosti. Vývoj zahraničních měn v roce 2012, 2013 a 2014 v České republice je uveden na obrázku 6.

Vývoj kurzu české koruny vůči EURU a USD v období 2012 - 2014

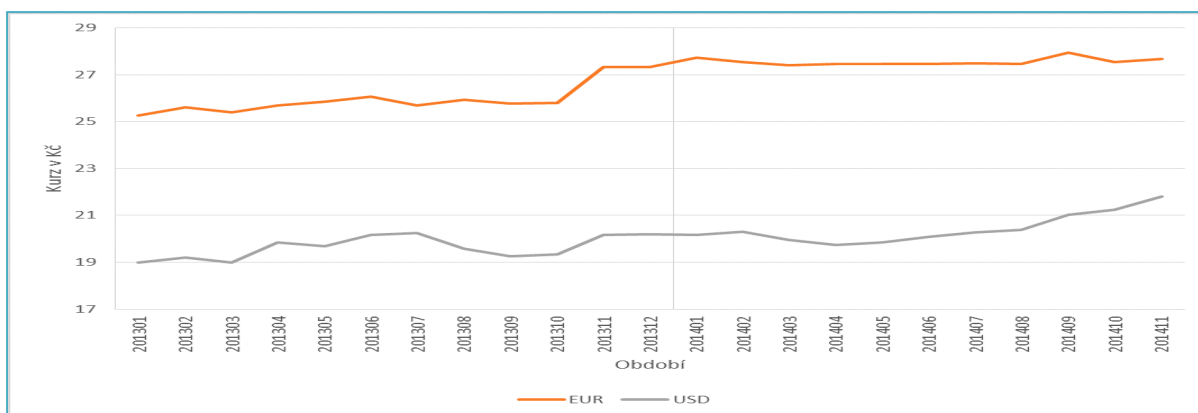

Obrázek 6: Vývoj kurzu české koruny vůči EUR a USD v období 2012 - 2014

Zdroj: vlastní zpracování

Pro úplné zhodnocení dopadu změn kurzů na zahraniční obchod v České republice ve sledovaném období je nutné zmínit i oslabení kurzu koruny vůči dvěma hlavním obchodním měnám, potažmo význam zvýšení základu pro výpočet cla oslabením kurzu koruny vůči těmto měnám. Celní správa ČR ve své Zprávě o dovozu zboží uvádí: „Zpracováním vývoje kurzu za období roku 2013 – 2014 bylo zjištěno, že zásah ČNB oslabil v roce 2014 kurz Kč vůči USD o 5,5 % a EUR přibližně o 6 %. Toto oslabení se do nárůstu celní hodnoty dováženého zboží a následně do nárůstu vyměřeného cla projevilo, podle odhadu, přibližně 5 %.“ [20, str. 3] Z uvedených čísel je patrný význam dopadu oslabení kurzu koruny vůči těmto dvěma hlavním obchodním měnám, potažmo význam zvýšení základu pro výpočet cla oslabením kurzu koruny vůči těmto měnám. Následující obrázek 7 zobrazuje vývoj celního kurzu koruny vůči hlavním obchodním měnám – EURU a USD.

Vývoj celního kurzu české koruny vůči EUR a USD v období 2012 - 2014

Obrázek 7: Vývoj celního kurzu české koruny vůči EUR a USD v období 2012 - 2014

Zdroj: [20, str. 4]

5 VLASTNÍ NÁVRHY

Společnost podrobená analýze v oblasti importu a exportu je z pohledu vlastníka prosperující firmou. Její rozsah podnikatelské činnosti mně poskytl dostatečné množství informací a materiálu k provedení analýzy v oblasti zahraničního obchodu. Závěry bakalářské práce mají vypovídací hodnotu a mohou vlastníkům firmy ukázat, jaký je stav hospodářského výsledku a cash flow v návaznosti na sledovaný faktor – cla.

Při posuzování vlivu cla na hospodářský výsledek a tok hotovosti podniku bylo třeba zjistit výši cla, která se stala součástí spotřebovaných zásob a vstoupila do nákladů podniku. Pro toto zjištění byla použita úvaha, že do nákladů podniku v příslušném účetním období vstoupila vždy taková část cla, jakou část zaujímaly spotřebované zásoby v celkově pořízených zásobách. Poté již mohl být posouzen vliv cla, které vstoupilo do nákladů sledovaného subjektu, na spotřebovaných zásobách a na nákladech celkem. Následně byl posouzen i vliv cla, které bylo zapláceno (tj. cla celkem), na výdajích subjektu.

Při posuzování vlivů cla na hospodářský výsledek a cash flow subjektu byly vyvozeny následující závěry: Cla mají částečně vliv na hospodářský výsledek, tok hotovosti ovlivňují výrazně. Přehledem vývoje bylo zjištěno, že sledovaný faktor nemá velký vliv na oba ukazatele hospodaření podniku.

Při posuzování vlivů cla na hospodářský výsledek a cash flow podniku byly vyvozeny závěry, že sledovaný faktor nemá velký vliv na oba ukazatele hospodaření podnikatelského subjektu. Tento závěr byl shledán především s ohledem na skutečnost, že cla stanovená Komisí Evropské unie měli ve sledovaném období nízkou hodnotu. Obecně lze však zdůraznit, že cla s ohledem na způsob placení, mají částečně vliv na hospodářský výsledek a tok hotovosti ovlivňují výrazně. Dále je nutné zdůraznit, že ve sledovaném období nebyly ze strany Evropské unie aplikovány žádné netarifní omezení bránící podnikatelskému subjektu importovat potřebné materiály a stroje ze třetích zemí a exportovat výrobky do zemí Evropské unie.

S ohledem na zjištěný závěr, finanční zdroje, místní podmínky, druh exportovaného zboží (truhlářské výrobky) a importovaného zboží (dřevoobráběcí stroje a materiál), lze konstatovat, že podnikatelský subjekt má stále možnost k expanzi. Základní podmínkou je však zajistit odbytnost truhlářských výrobků, který z větší části míří na Rakouský trh. Vzhledem k tomu, že trh Evropské unie je přeplněn nabídkou levných truhlářských výrobků z dovozu ze třetích zemí, je nutné, aby se sledovaný subjekt v budoucím období snažil rozšířit svá odbytíště, a tím eliminoval případná rizika. Dále by bylo vhodné, aby případné investice mířily do obnovy

strojového parku, a to především s ohledem na vyšší výkonnost a nižší energetickou náročnost.

Získání potřebných finančních zdrojů v dnešní době s ohledem na ochotu finančních institucí půjčovat finanční prostředky a nízkou úrokovou sazbu, by nemělo způsobit podnikatelskému subjektu větší obtíže. Zde je nutné však překonat neochotu - obavu majitele k půjčování peněz a následnému investování. S ohledem na zastarávání výrobních strojů, je v krátkodobém výhledu nutné tento problém vyřešit. Jako další problém případné expanze se jeví personální otázka. Ta je však v případě spolupráce podnikatelského subjektu a úřadu práce, řešitelná v požadovaném časovém horizontu.

6 ZÁVĚR

Práce s názvem „Specifika podnikání v oblasti zahraničního podniku“ ukazuje zákonitosti a faktory ovlivňující činnost podniku zabývající se zahraničním obchodem. V úvodu byly zpracovány a vysvětleny pojmy charakteristické pro činnost podniku v oblasti zahraničního obchodu. Jedná se především o absolutní a komparativní výhody podniku, dodací podmínky, původ zboží, celní status, celní hodnota zboží, Intrastat a Extrastat.

V praktické části, která ukazuje vybraný faktor (cla) a jeho působení na výsledek hospodaření vybraného podniku. Aby mohl být posouzen vliv cla na hospodaření dovozního podniku, bylo třeba rozebrat teoretický význam cla, ukázat jeho dělení a fiskální přínos pro stát. Zároveň bylo nutné v teoretické části ukázat vliv cla na dva základní ukazatele hospodaření podniku, a to hospodářský výsledek a cash flow.

Teoretické poznatky o vlivu cla na hospodaření dovozního podniku byly aplikovány na konkrétním podniku, který dováží zboží za účelem jeho zpracování nebo prodeje v České republice, popř. v Evropské unii. Po krátké charakteristice podniku, ve které byly mimo jiné stručně uvedeny náklady a výnosy podniku za období 2012 – 2014, sestaven výkaz toku hotovosti za období 2012 – 2014 a posouzeny míry vlivu vybraných položek nákladů a výnosů na celkové náklady a výnosy, byly rozebírány postupně vlivy cla na hospodaření podniku.

Závěrečná část práce se věnovala vyznačení výhledů do budoucna a zhodnotila posuzované faktory, jak v budoucnu ovlivní český dovozní podnik. Závěrem lze konstatovat, že vliv cla na stanovené ukazatele dovozního podniku po vstupu České republiky do Evropské unie se snížil a s ohledem na snahy Světové obchodní organizace o snižování cel se dá předpokládat, že se i v budoucnu bude postupně snižovat. Teritoriální posouzení dovozu zboží do České republiky ukázalo, že dovoz zboží ze 60 % je realizován ze zemí Evropské unie, což vstupem České republiky do Evropské unie přineslo omezení povinnosti platit clo při dovozu zboží z členských zemí Evropské unie. Česká republika předpokládá, že do roku 2020 vstoupí do Evropské měnové unie a zavede společnou evropskou měnu Euro, čímž dojde ke snížení významu kursových rozdílů u dovozce, který bude obchodovat se zeměmi, které jsou členy Evropské měnové unie a využívají společné měny.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] CEED ekonomie. In: *CEEDekonomie* [online]. © 2014 CEED doc.ing. Jena Švarcová, Ph.D. [cit. 17. 4. 2014]. Dostupné z: http://www.ceed.cz/makroekonomie/63absolut_a_kompar_vyhoda.htm
- [2] Celní správa České republiky. In: *Celní správa České republiky* [online]. © 2009 Generální ředitelství cel [cit. 10. 9. 2014]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/clo.aspx>
- [3] ČSÚ Český statistický úřad. In: *Český statistický úřad* [online]. © 2009 [cit. 24. 3. 2015]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zo>
- [4] Evropská komise. In: *Evropská komise* [online]. © Evropská unie, 1995 až 2015, aktualizováno dne: 27. 06. 2012 [cit. 27.6 2013]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/ceskarepublika/cr_eu/index_cs.htm#zadost
- [5] JIRGES, Tibor.; PLCHOVÁ, M. *Zahraniční obchod a národní hospodářství ČR*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1995, 78 s. ISBN 80-7079-595-6.
- [6] Kvantifikace efektů mezinárodního obchodu [online]. [cit. 8. 10. 2014]. Dostupné z: http://nb.vse.cz/~xboli01/MO/prezentace_cv3.pdf
- [7] MACHKOVÁ, Hana. *Mezinárodní obchodní operace*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2010, 240 s. ISBN 978-80-247-3237-4.
- [8] SAMUELSON, Paul Anthony a William D NORDHAUS. *Ekonomie*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 991 s. ISBN 80-205-0590-3.
- [9] SEKERA, Jiří. *Ročenka hospodářských novin*. Praha: Economia, [1997-2010]. 335 s. ISBN: 80-85378-25-6.
- [10] SOJKA, Milan a KONEČNÝ, Bronislav. *Malá encyklopedie moderní ekonomie*. 2. opr. vyd. Praha: Libri, 1998, 270 s. ISBN 80-85983-48-6.
- [11] SVATOŠ, Miroslav. *Zahraniční obchod: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 367 s. ISBN 978-80-247-2708-0.
- [12] VANČUROVÁ, Alena a SVÁTKOVÁ, Slavomíra. *Daňový systém ČR: aneb Unikátní učební a procvičovací čtyřsoubor : materiály pro výuku a samostudium*. Praha: 1. VOX, 2005, 391 s. ISBN 80-86324-57-5.

- [13] Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi* [online]. AION, CS 2010-2015 [cit. 17. 4. 2015]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-594>
- [14] Zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ročník 2005, Částka 84, str. 4679
- [15] Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ročník 1999, Částka 57, str. 3150
- [16] Zákon č. 100/2004 Sb., o obchodování s ohroženými druhy, ročník 2004, Částka 32, str. 1541
- [17] Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, ročník 1994, Částka 22, str. 551
- [18] Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ročník 2001, Částka 71, str. 4113
- [19] Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ročník 1992, Částka 130, str. 3816
- [20] Zpráva o dovozu zboží 2014, Celní správa České republiky. In: *Celní správa České republiky* [online]. © 2009 Generální ředitelství cel. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/clo.aspx>